No. 2526 Zaterdag 18 Juni 1932. 49ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.-- bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

De zender op Groot Kwartier.

Ongemerkt, voor oningewijden althans, is de nieuwe zender van 's lands Radio in het bedrijf gesteld. Langzamerhand is men daar van proefneming in vasten dienst overgegaan en thans worden alle radioberichten uitgezonderd die voor de schepen, door Grootkwartier op de plaats hunner bestemming gebracht.

Velen zijn hier reeds vergeten, de tijden van 1914—18, dat we op Curaçao zeer eenzijdig werden ingelicht door een Fransche Kabelpers: kwam er onverhoopt echter nog weer eens zulk een tijd, we zouden dan werkelijk ondervinden, hoe de radio de afstanden heeft overbrugd en de wereld gemaakt heeft tot één gemeenschap.

Wanneer we eenigzins op de hoogte zijn, van wat er in de wereld te koop is, dan weten we ook, dat er thans gesproken wordt van een radiooorlog en radiobewapening waarvoor Rusland onlangs 400 millioen voteerde, alleen voor het bouwen van een korte golfzender

Spreekt hieruit niet duidelijk het groote belang van de Radio.

Gaarne gingen wij dan ook Vrijdagmorgen op stap met den Hr. Molenkamp, om eens een kijkje te nemen in het nieuwe Station, waarop deze pionier van onze Curaçaosche radiodienst met zekere voldoening neerziet. Als we nog eens het oude vonkzendertje zien, waarmee in 1910 onze radiodienst begon, en we vergelijken daarmee, de moderne zender van Groot Kwartier, dan is et hier toch wel wat bereikt, al zijn we dan misschien ook nog niet waar we wezen moeten.

Ook de malaise heeft hier haar nadeeligen invloed. In wat we thans echter bezitten zullen onze lezers zeker belang stellen.

De kortegolfzender welke is opgesteld te Groot Kwartier is er een van het ultra modernste type een zoogenaamde kristal stuurzender. Momenteel worden in Amerika en Europa bijna geen andere kortegolfzenders dan van dit type gemaakt. De zender hier in gebruik is van Nederlandsch fabrikaat, geconstrueerd door de Nederlandsche Seintoestellen fabriek (NSF) te Hilversum.

Het voordeel van een kristalzender is dat steeds een constante golf wordt opgewekt en onderhouden onverschillig of de achter dat kristal geschakelde versterkingstrappen met die golf in afstemming zijn ja of neen.

De opgewekte golf is alleen afhankelijk van de dikte van het kristal. Hoe dikker het kristal is, des te grooter golflengte heeft het. Men kan ruwweg zeggen dat per millimeter dikte een kwartskristal een golflengte heeft van ongeveer 100 a 110 Meter.

Daar het om technische redenen bezwaarlijk is de dikte der kristallen kleiner te maken dan pl. ms. 1 millimeter zou men dus denken dat de kristallen voor kortegolf (10 tot 40 meter) niet te gebruiken zijn. Hier heeft men echter een zeer eenvoudige oplossing voor gevonden, gebruik makende van de wetenschap dat iedere electrische trilling (golf) behalve zijn zoogenaamde grond of fundamenteele trilling ook nog uit golven bestaat die 1/2 1/3 1/4 enz. van de fundamenteele golflengte zijn: deze golven noemt men harmonische golven. Door nu zulk een harmonische golflengte van een kristal te gebruiken en te versterken is men toch in staat gebleken kwartskristallen voor radiozenders met golven tusschen 10 en 40 Meter, dus voor ons doel te gebruiken.

De kortegolfzender op Groot Kwartier bestaat nu uit 6 trappen, waarvan de 1e de kristaltrap is, waarin de golf dus wordt opgewekt en 5 versterkertrappen. Vervolgens komen daar nog bij het schakelbord van waaruit de geheele zender wordt bediend, benevens de koelinstallatie en de noodige gelijkrichters voor de anode en roosterspanningen.

In de kristaltrap treffen we in de eerste plaats aan het kristal. Dit kristal wordt in mechanische trilling gebracht doormiddel van een gewone ontvanglamp (Philips A 415).

De door het kristal voortgebrachte golf wordt nu reeds doormiddel van een kleine lamp versterkt. De output energie van de kristaltrap wordt overgebracht op de volgende versterkertrap (trap 2). Hierin treffen we aan een lamp van een iets grooter vermogen.

De anodekring van deze lamp is afgestemd op de halve kristalgolf zoodat de hier afgegeven golf aan de versterker trap 3, die geheel gelijk is aan trap 2 de helft is van de door het kristal verwekte golf.

De anodekring van trap 3 is wederom afgestemd op de halve golflengte van trap 2, zoodat dus in de versterkertrap de golf is teruggebracht tot 1/4 van de kristalgolf.

In trap 4, die van de voorgaande versterkertrappen afwijkt, doordat in deze trap 2 lampen zoogenaamd pushpull zijn geschakeld, wordt deze golf nogmaals tot de helft van de voorgaande verkleind (dus tot 1/8 van de kristalgolf) waarmee we dan de bedrijfsgolf hebben bereikt.

In trap 5 vinden we een grooter type lampen. Hierin treffen we weer aan twee lampen push-pull geschakeld; de door deze lampen afgegeven energie aan de eindversterkertrap (trap 6 bedraagt nu ongeveer 800 Watt.) kan de energie van 803 Watt nu versterken tot 15 Kilowatt. Als men dit leest begrijpt men direct dat hiermee wel iets bijzonders aan de hand zal zijn.

Dit is ook inderdaad zoo. De in deze eindversterker trap gebezigde lampen, die bijna een meter lang zijn, hebben een bijzondere constructie en kosten per stuk ruim f 1300,—

Doordat in deze lampen, (er zijn wederom 2 push-pull geschakeld), de energie zoo geweldig wordt opgevoerd, stijgt de temperatuur op de anode enorm en is de omliggende lucht niet meer in staat de lamp voldoende af te koelen.

Na zeer vele moeitevolle pogingen is men er eenige jaren geleden in geslaagd een metaallegeering samen te stellen welke bij verhitting precies eender uitzet als glas. Men kon toen de anode aanbrengen buiten de lamp en de ballon van de lamp hiermede luchtdicht verbinden.

Door nu over de anode een koelvat heen te bouwen en hier door water te laten circuleeren was men in staat de lamp voor oververhitting te behoeden en kon men thans de energie van de radiozenders belangrijk meer vergrooten dan voorheen. Dit type watergekoelde lampen wordt ook in deze eindversterkertrap gebruikt.

Behalve de anode wordt ook nog het rooster met water gekoeld.

De waterleiding kan echter niet zonder meer op deze lampen worden aangesloten.

Zooals het de meesten wel bekend zal zijn is water ook een geleider voor electriciteit en daar op de anode, spanningen voorkomen tot 10.000 Volt, begrijpt men dat voorzichtigheid geboden is.

Men heeft daarom het water gevoerd door rubberslangen, die ongeveer 10 Meter lang zijn en op haspels zijn gewonden; nu treedt er een zoogenaamd spanningsverlies in de waterkolom op, dat bij het einde van deze slangen geen spanning meer aanwezig is en alle gevaar dus geweken. Het koelwater wordt toegevoerd doormiddel van 2 pompen, waarvan er echter maar een in gebruik is en de andere als reserve dient. Het water wordt buiten het gebouw afgekoeld in een groote radiator met daarachter geplaatste ventilator.

Alle lampen in de zender, er zijn er totaal 35, branden op wisselstroom; de rooster en anodespanningen worden verkregen door gelijkrichters. Trap 2 tot 5 hebben gemeenschappelijke rooster en anodespannings apparaten, terwijl voor trap 6 een afzonderlijk roosterspannings- en plaatspanningsapparaat aanwezig is. Dit plaatspanningsapparaat is natuurlijk ook weer bijzonder groot. Het bestaat uit 3 watergekoelde gelijkrichterslampen (lengte ongeveer 80 cM) waarvan de gloeidraden gevoed worden doormiddel van 3 transformatoren. De anodespanning wordt opgevoerd tot 10.000 Volt, doormiddel van een tranformator die 1½ Meter hoog is en een breedte heeft van 1 Meter.

De na gelijkrichting verkregen spanning wordt nu afgevlakt. Hiervoor zijn in gebruik een anodespoel 1,25 Meter hoog en 80 cM breed benevens een condensatorbatterij hoog 1,25 M en breed 1 M. Als men deze afmetingen eens vergelijkt met wat we voor een dergelijk doel in onze ontvangers hebben, dan constateert men wel eenig verschil.

Dat bij dergelijke groote spanningen als in deze zender worden gebruikt, ook bijzondere veiligheidsmaatregelen moeten worden aangewend spreekt vanzelf, Dit is verkregen door een signaal en vergrendelsysteem. Het zou b.v. voor de watergekoelde lampen hoogst noodlottig zijn indien de waterkoeling onvoldoende was, terwijl men ook kans zou hebben de lampen te vermoorden indien de plaatspanning werd aangelegd VOOR de gloeidraden branden. Bij deze zender zijn al deze gevaren uitgesloten. Hier moet alles in de juiste volgorde worden ingeschakeld anders gebeurt er niets. Om b.v. de gloeidraden te kunnen aansteken moet eerst de waterkoeling in werking zijn. Als dan de gloeidraden branden kan de negatieve roosterspanning en daarna pas de anodespanning worden ingeschakeld. Al deze handelingen kan men op het schakelbord verrichten, waar men tevens aan de signaallampjes kan zien of alles goed gaat of wanneer er iets niet in orde is en waar de fout zich bevindt. In totaal zijn er 17 signaallampjes aanwezig benevens voor de verdere bediening en controle 57 Volt en Amperemeters alsmede 79 handwielen, schakelaars drukknoppen en 16 relais. Veronderstellen we nu eens dat er een lek in de waterkoeling zou ontstaan en het water wegloopt. De waterdruk wordt dan minder en als gevolg daarvan wordt er een electrische kring verbroken en de zender schakelt zichzelf uit. Door de betreffende signaallampjes kan men direct zien waar de fout schuilt.

Indien het koelwater te warm wordt en dus de koeling van de lampen onvoldoende zou kunnen worden, wordt het personeel bij het bereiken van een temperatuur van 65 graden gewaarschuwd door het overgaan van een bel. Bij deze temperatuur maakt n.l. de kwikkolom van een in de koelwaterinstallatie aangebrachte thermometer een electrisch contact als gevolg waarvan een electrische schel overgaat. Om alle veiligheidsmaatregelen in bijzonderheden hier te beschrijven zou te ver voeren. Belanghebbenden kunnen zich tot den Directeur van den Landsradio en Telefoondienst wenden indien zij de inrichting wenschen te bezichtigen of iets meer er van willen vernemen, voor degenen die eenige interesse in de radio hebben is het altijd de moeite waard en raden wij het sterk aan.

Velen hebben zich verwonderd over de antenne welke zich op het terrein bevinden. Hier zijn aanwezig 2 zoogenaamde beamantennes en 3 dipool antennes, deze voor verschillende golven. Genoemde antennes hebben de eigenschap een zoo hoog mogelijk rendament van de ingebrachte energie te geven, terwijl de beam antennes bovendien nog een sterk richteffect hebben dat loodrecht op het vlak van de antenne staat, hierbij treedt dan nog concentratie van de energie tot EEN stralenbundel op. De werking van zoo'n beamantenne is als het ware te vergelijken met een focus van een lamp met dit verschil echter dat bij dit soort beam antennes de energie naar twee richtingen (dus rond de aarde) wordt uitgestraald. Dit concentreeren van de energie in EEN stralenbundel heeft nog dit voordeel dat kans op storing van omliggende stations is uitgesloten. Bovendien kan met masten van geringe hoogte worden volstaan.

Het overseinen van de telegrammen geschied niet te Groot-Kwartier maar per lijn vanuit Plantersrust zooals dat steeds vroeger ook geschiedde toen de kortegolfzenders in het Riffort stonden. De telegrafisten zitten dus op Plantersrust, waar ook de zendautomaten zijn opgesteld.

Gelijktijdig wordt tegenwoordig gewerkt met Amsterdam New-York en Suriname met een zender. Terwijl op alle radio centrales voor het z. g. duplex verkeer steeds 3 man noodig is, volstaat men hier op Curaçao met slechts 2 man waarvan een de zender bediend met de automatische seininrichtingen en de andere zijn ontvanger af en schrijft tevens het te ontvangen telegram op per schrijfmachine.

Hiervoor is natuurlijk veel oefening noodig geweest om deze vaardigheid te verkrijgen. Het is een uitgemaakte zaak dat meermalen geen of slechte verbinding werd verkregen doordat een telegrafist voor de andere moest afstemmen en de teekens niet of slecht werden gehoord, terwijl als men voor zichzelf afstemt, men de juiste toonhoogte welke het beste aanspreekt voor het gehoor kan vaststellen.

Het radiotelegraafverkeer gaat in een steeds sneller tempo. Met onze nieuwe zender kunnen we een snelheid bereiken van 300 woorden (1 woord berekend op 5 letters) in de minuut, terwijl de internationale aansluiting ook compleet is.

De Radio Corporation of America met welker stations wij hier gedurende het geheele etmaal in verbinding staan, geeft een uitstekende service voor het Westelijk halfrond terwijl het Oostelijk wereld halfrond via Hollandradio op de meest snelle wijze wordt bereikt.

De R. C. A. sloot verleden jaar een belangrijke overeenkomst met de bekende Western Union Telegraph Company, waardoor de RCA de beschikking over ongeveer 2500 kantoren meer verkreeg. Via RCA is dan ook de aangewezen snelle weg voor het Amerikaansche verkeer geworden.

Laat men hopen dat men ook op Curaçao meer en meer van deze route gebruik zal gaan maken. Het kan de verbinding slechts ten goede komen, want hoe drukker verkeer des te beter service kan worden gepresteerd. Via Hollandradio is de meest snelle verbinding met Europa. Men staat echter vrij in de keuze van den verbindingsweg, wanneer deze niet is aangegeven, stuurt de dienst het

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonierke.

door FLOR. HEUVELMANS.

HOOFDSTUK I.

„In de Sleutel."

2

De pret had de mannen luidruchtiger gemaakt; de waardin kwam de kachel eens oppoken en deed er nog een schopvol kolen op. Zij bracht ook nog een paar kappers bier, en het gesprek werd zeer luid gehouden, alsof niemand hen deren kon, toen plots de straatdeur geopend werd en een angstvol stilzwijgen volgde. Toen men echter zag wie er binnen kwam, verdubbelde het gelach.

— 't Is geen Mof, riep de schoolmeester, 't is 't Kantonierke maar! Die zal er wel meer van weten!

Het was inderdaad Jan Brabants, de gepensionneerde kantonier, die van alle markten thuis was. Nu zou men wel het laatste nieuws vernemen. Met zijn intrede vloog er ook een vlaag koude lucht binnen; Jan had de deur wijd opengestooten, en toen, buiten nog eens door de straat en over de markt gekeken of er geen onraad was.

— Deur toe! riep de brouwer, 't is vandaag een wind, zoo koud als midden in den winter.

Jan deed de deur dicht en stapte naar het gezelschap met den Kempischen groet: „Samen!"

— Schuif wat op, maalder, zeide de Stros, en laat het kantonierke hier wat dichter bij de kachel zitten. Ik zie dat hij kou heeft.

En Jan schoof een houten stoel in den kring en zette zich bij de vrienden, die hem ondervragend aankeken.

— Awèl, Jan, ging de Stros voort, wat denkt gij er van? Hoe lang blijven de Duitschers nog hier?

— Roos geef mij eerst een kapper bier, zei Jan tot de steeds zwijgende waardin uit „de Sleutel".

Nu werd de belangstelling nog grooter. 't Kantonierke had vandaag zoo'n gezicht alsof hij meer scheen te weten dan hij zeggen wilde. Allen zagen hem aan met nieuwsgierige blikken, en waren klaarblijkelijk benieuwd te vernemen, wat hij zooal over den toestand dacht. Alleen de schoolmeester had weer dien ongeloovigen en ondeugenden glimlach op de lippen.

Jan kreeg zijn kapper bier, verzocht Roos om bescheid te doen, aan welke beleefdheid zij voldeed door even het glas aan haar lippen te brengen, Jan.... maar hij keek eerst even naar het venster.

— Jongens, jongens, groot nieuws, goed nieuws!

Weer deed een zegevierende blik van de Stros de ronde van het gezelschap.

Jan klopte zijn pijp uit tegen zijn klomp en stopte nog een versche.

— Waar haalt ge toch die tabak vandaan? vroeg intusschen de brouwer, hadt gij dan zooveel provisie?

— Neen, zei Jan, dit is tabak, die hier in 't dorp op de boomen groeit.

— Ersatz dus, zei de schoolmeester.

— Zij is wel niet lekker, en pikt mijn tong kapot, kloeg Jan, maar zij rookt toch, en dit is 't voornaamste.

— Maar dat nieuws, Kantonierke, dat nieuws? drong de Stros aan.

— Wel, 't is revolutie te Berlijn; ze hebben geen eten meer....

— Wat heb ik u gezegd! viel de Stros in de rede.

— ....en ze moeten hier allemaal weg. De meid van den pastoor heeft den Ortskommandant zoo iets hooren zeggen van... gehen fort.

— En de trompetter van bij den smid is al weg, en de vier man van bij Stinus ook.

— En die oude, met zijn scheef gezicht, en zijn groote Duitsche pijp aan den knoop van zijn kapoot ge weet wel, die altijd dien wagen voert, zong dezen morgen van zijn heimat dat het klonk; die gaat er dus ook van door.

— Natuurlijk, besloot de Stros.

— O ja, want Heimat beteekent zijn huis!

Plots ging de voordeur open en een Duitsch soldaat trad binnen met een klinkende: Gute Morgen.

— Morgen... morgen, goeie morgen, murmelde gezelschap, waarop een doodsche stilte volgde.

— Es ist kalt heute, zei de Duitscher, die zich de handen wreef, en een schenktafel naderde, waarachter de stilzwijgende Roos glazen stond te spoelen. Hij bestelde een glas bier, dronk er de helft van, na een „prosit" tot het gezelschap te hebben gericht, en vuurde zijn pijp aan.

— Santé, had de brouwer geantwoord.

— 't Is Weber, fluisterde Jan, wil ik het hem eens vragen?

Een knipoogje van Stros beduidde hem: Doe maar op.

— Zeg eens, Weber, zei opeens Jan Brabants, vallende met de deur in huis, is het waar, trekken sie eraus?

De Duitscher bekeek hem half lachend en zei:

— 't Wäre mein Wünsch!

— Ja maar, drong Jan aan, wat is er van?

— Weiss nicht, zei Weber, dronk zijn glas ledig, legde de centen op de schenktafel, en verdween door de straatdeur met een luidklinkende; Mahlzeit.

— Wel waar zijt gij nu? vroeg de schoolmeester met een gezonden schaterlach, waaraan al de gasten deelnamen.

— Och meester, zei Jan ietwat teleurgesteld, ge kunt uit die mannen niets uit krijgen. Maar gaan doen ze!

— Ja, als de maan zeven toten heeft en de kippen naar den tandentrekker loopen, spotte de meester.

— Ge zijt ook al een halve Duitsch, zei Jan, die woedend werd, ik geloof vast dat gij van die wolven hun haar hebt.

— Ik mag dien Weber wel lijden, zei de brouwer, die de aankomende ruzie in de kiem meende te moeten stikken, jammer dat hij een Duitscher is.

— Och, daar deugt er geen enkel, bromde Jan Brabants, die het mislukken van zijn ondervraging niet verkroppen kon.

— Hij heeft zeven kinderen, en hij spreekt er gedurig van; hij is brouwmeester in de brouwerij van zijn parochie, en laatst heb ik hem nog eens een traan zien wegvegen als hij van zijn vrouw sprak.

— En ons vrouw, en ons kinderen, die tellen zeker niet mee, zei Jan.

— Sedert wanneer hebt gij een vrouw, Jan? vroeg de schoolmeester lachend, en kinderen ook al?

— Och 't is zoo maar bij manier van spreken, antwoordde het kantonierke, maar voor mijn part wensch ik alle Duitschers in het diepst van de hel. Ik zeg het nog er is, geen die deugt. Zijn zij hier niet als bedienden in het land gevallen? Hadden wij ze geroepen? Waarom zijn zij niet in hun kot gebleven? En waarmee bemoeien ze zich allemaal? Ik mag zelfs mijn duiven niet meer uitlaten of ik krijg boete of kot. Mijn beestjes vergaan van verdriet en schijnen het op mij te steken. En wat kan ik er aan doen? Maar wacht maar!

(Wordt vervolgd).

Steunt het Apostolaat ter Zee.

via de meest vlugge route.

Sinds geruimen tijd, kan men zijn telegrammen op verzoek door den radiodienst aan huis laten afhalen: men behoeft dan niet zelf naar het Riffort te gaan. Een telefonisch berichtje naar telefoonnummer 251 is voldoende en een besteller staat tot uw dienst

Wij achten het hier tevens de plaats even de aandacht te vestigen op een groot misverstand dat omtrent den radiodienst bestaat.

Vaak hooren we de opinie verkondigen, dat men zijn telegrammen niet via de radio wil verzenden, omdat er dan maar meer storingen voor de muziekontvangst komen. Deze opvatting is ten eenenmale verkeerd. De muziekontvangst wordt hier niet gestoord door den kortegolfzender op kwartier maar alleen door de langegolfzender in het Riffort welke het verkeer onderhoudt met schepen op zee.

Was de opinie andersom en zond men via de radio, dan zou waarschijnlijk deze langegolfzender spoedig door een nieuwe lampenzender worden vervangen en de ergernis van de vele op Curaçao aanwezige amateurs hiermede verdwijnen.

Tegelijkertijd met het vervangen van de langegolfzender en het verplaatsen naar Groot Kwartier zal dan een aannamekantoor aan Pundazijde geopend worden, hetwelk met teletype machines in verbinding komt te staan met Plantersust.

Belangrijke bepalingen.

In verband met de in dit blad geplaatste bekendmaking van het hoofd der politie deelen we hier de bedoelde artikelen uit de nieuwe politiekeur mede.

Artikel 88.

Een rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn:

1. van een nauwkeurig werkend stuurtoestel;

2. van een bel, waarvan het geluid op een afstand van minstens vijftig Meter duidelijk hoorbaar is:

Artikel 89.

Het is verboden op den openbaren weg een rijwiel te besturen, waarvan het stuur breeder is dan 70 centimeter.

Artikel 120.

Een motorrijtuig, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van:

1. een nauwkeurig werkend stuurtoestel;

2. minstens twee onafhankelijk van elkander krachtig werkende, onder bereik van den bestuurder zich bevindende remmen, met elk waarvan het motorrijtuig elk oogenblik tot stilstand kan worden gebracht;

voor vervoer van personen bestemde en hoogstens 75 K.G. wegende vervoermiddelen, waaraan een motordrijfwiel is bevestigd, dat zoodanig verstelbaar is, dat het den grond niet raakt, behoeven niet te voldoen aan deze bepaling;

3. minstens één hoorn, trompet of claxon.

Het is aan bestuurders verboden op den openbaren weg een mechanische fluit aan hun motorrijtuig te hebben.

Artikel 122.

Een motorrijtuig op meer dan drie wielen, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van:

1o. een spiegel, waardoor de bestuurder van zijne zitplaats het links achterliggend weggedeelte kan overzien, tenzij de bestuurder eene zitplaats inneemt zóó, dat hij van daar het verkeer op het bedoelde weggedeelte zonder spiegel gemakkelijk kan waarnemen;

2o, een signaaltoestel tot aanwijzing der richting, welke zal worden ingeslagen.

Artikel 130.

Het is verboden tusschen zonsondergang en zonsopgang op den openbaren weg een motorrijtuig te voorzien van een voorlichting, die verwarring voor het verkeer op dien weg zou kunnen stichten.

Artikel 137.

Het in art. 60, 68, en 69 bepaalde is van toepassing ten aanzien van motorrijtuigen op meer dan twee wielen.

Het in art. 81, 87, 89, 91 98, en 94 bepaalde is van toepassing ten aanzien van motorrijtuigen op twee wielen.

Genoemde artikelen bevatten de volgende bepalingen:

Artikel 60.

Het is aan bestuurders verboden op den openbaren weg met rijtuigen of handkarren:

a. zonder noodzaak stil te staan op bruggen, voor dwarsstraten, voor dwarswegen, tusschen een vluchtheuvel en een trottoir of op hoeken van straten, of naast een ander stilstaand vervoermiddel dan een rijwiel;

b. zonder noodzaak naast elkander te rijden;

c. zonder noodzaak anders dan ter zijde van den weg en in eene richting evenwijdig daaraan, stil te staan;

d. anders dan tot het in- of uitlaten van personen of het of op en afladen van goederen, stil te staan, waar er geen voldoende ruimte voor een voorbijrijdend rijtuig overblijft;

e. zonder noodzaak tegenover een aan de overzijde van den weg stilstaand rijtuig of handkar stil te staan, waar er geen voldoende ruimte voor een voorbijrijdend rijtuig overblijft;

f. op de voor voetgangers bestemde paden of trottoirs te rijden;

g. bij het omslaan van een hoek of het maken van een bocht naast een ander zich in dezelfde richting voorbewegend vervoermiddel te rijden of het voorbij te rijden;

h. stil te staan aan een andere zijde van dien weg of gedeelten daarvan, dan door het Hoofd van politie door een daartoe strekkend bordje aangewezen.

Artikel 68.

Het is aan bestuurders van rijtuigen verboden op den openbaren weg bij het achteroprijden van een begrafenisstoet, anders dan geheel ter zijde uitwijkende en zoo langzaam mogelijk voorbij te rijden.

Bij ontmoeting van een begrafenisstoet op den openbaren weg, zijn zij verplicht ter zijde van den weg stil te staan, tot dat de stoet voorbijgetrokken is.

Artikel 69.

Het is aan bestuurders van rijtuigen verboden op den openbaren weg bij het achterop rijden van een marcheerende troep of een optocht, voorbij te rijden, waar er voor deze geen ruimte is om te wijken.

Bij ontmoeting van een marcheerende troep of optocht op den openbaren weg, zijn zij verplicht, waar er voor deze geen ruimte is om uit te wijken, stil te staan totdat de troep of optocht voorbijgetrokken is.

Artikel 81.

Het is verboden op den openbaren weg op de voor voetgangers bestemde paden of trottoirs rijwielen te besturen, vee te besturen, te geleiden of te drijven, of met rijwielen of vee op de bruggen te blijven staan.

Artikel 87.

Indien bestuurders van rijwielen op een openbaren weg naast elkander rijdende, een bestuurder van een rijtuig of een motorrijtuig of een of meer andere bestuurders van rijwielen ontmoeten, of een hunner door dezen aan de linkerzijde van den weg wordt ingehaald, zijn de bestuurders van rijwielen, welke links rijden op tijdige waarschuwing verplicht zich achter den rechts rijdenden wielrijder te begeven, indien de tot het voorbijrijden of inhalen noodige ruimte op dien weg anders niet beschikbaar zoude zijn.

Artikel 91.

Een rijwiel, dat zich tusschen zonsopgang en zonsondergang op een openbaren weg in beweging bevindt, moet tenzij het gelaten is op door het Hoofd van politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, aangewezen parkeerplaatsen, voorzien zijn van een lantaarn, die voorwaarts een helder wit licht uitstraalt.

Artikel 98.

De met keuring belaste deskundige en de bijzondere deskundige leggen ieder een register aan, waarin ten aanzien van ieder motorrijtuig vermeld worden de dagteekening der keuring, het nummer en de aard van het motorrijtuig, en door den eerstgenoemden deskundige bovendien de namen en de woonplaats van den eigenaar en, voor zooveel autobussen aangaat, ook het aantal door hem ingevolge dezer keur bepaalde zitplaatsen.

Van de in het voorgaand lid bedoelde registers wordt door de deskundigen een uittreksel aan de politie verstrekt.

Artikel 94.

Het is verboden op den openbaren weg op rijwielen in rijen naast elkander te rijden zoodanig, dat het verkeer daardoor kan worden belemmerd, wanneer meer dan twee wielrijders op eenzelfde rij elkander vasthouden.

Artikel 142.

Het is aan eigenaars en bestuurders van stationneerende en voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen verboden, deze motorrijtuigen voor het aangegeven doel op den openbaren weg te gebruiken tenzij:

1. aan de rechter, en linker buitenzijde en aan de voorzijde daarvan op gelijke hoogte, in eene witte kleur, duidelijk zichtbaar aangebracht zij de letter H. met de verticale lijnen ter lengte van niet minder dan 20 centimeter.

2. daarin op zichtbare plaats op behoorlijke wijze bevestigd zij een duidelijk leesbare, door of namens het Hoofd van politie voor gezien geteekende afdruk van het tarief, der door een door den Gouverneur te benoemen commissie vastgestelde vrachtprijzen, ingericht naar een door die commissie goedgekeurd model.

Artikel 144.

Wanneer stationeerende of voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen zich beschikbaar op hunne standplaats of op den openbaren weg bevinden, zijn de bestuurders verplicht:

1. te zorgen, dat er aan de voorzijde van het motorrijtuig een wit metalen vlaggetje zichtbaar gesteld is, waarop in duidelijke zwarte letters, ter grootte van ten minste tien centimeter het woord „VRIJ" voorkomt.

In het tegenovergesteld geval zijn bedoelde bestuurders verplicht te zorgen, dat het vlaggetje verwijderd wordt;

2. degenen, die zich het eerst aanmeldt, tegen betaling van het daarvoor volgens het tarief verschuldigde naar zoodanige plaats, als door deze verlangd wordt, gelegen binnen den bij het tarief aangegeven kring te vervoeren.

De verplichting in het voorgaande lid onder 2o vermeld bestaat niet ten aanzien van zich in kennelijken staat van dronkenschap bevindende of door een uiterlijk waarneembare ziekelijke aandoening aangetaste persoon of personen, verkeerende in zoodanigen toestand, dat beschadiging of verontreiniging van het motorrijtuig te voorzien is.

Artikel 147.

Het is aan eigenaars en bestuurders van autobussen verboden deze op den openbaren weg voor het aangegeven doel te gebruiken, tenzij zoowel aan den binnen als aan de buitenzijde van de autobus:

1o. duidelijk leesbaar in letters of nummers ten grootte van ten minste tien centimeter het aantal zitplaatsen vermeld staat, overeenkomende met het door den in artikel 95 bedoelden deskundige bepaald grootste aantal passagiers, die gelijktijdig in die autobus mogen worden vervoerd;

2o. duidelijk leesbaar de vrachtprijzen vermeld staan, vastgesteld door de artikel 142 bedoelde commissie en voor wat de binnenzijde van de autobus betreft, op een door of namens het Hoofd van politie voor gezien geteekende, op een zichtbare plaats op behoorlijke wijze bevestigden afdruk van het tarief, ingericht naar een door die commissie goedgekeurd model.

Het bepalen van het grootste aantal passagiers, dat gelijktijdig in een autobus mag worden vervoerd, geschiedt, kosteloos.

Artikel 149.

Het is aan eigenaars en bestuurders van autobussen verboden deze op den openbaren weg voor het aangegeven doel te gebruiken, tenzij de autobus van een nooduitgang voorzien is.

Artikel 157.

Bij bouw, herbouw, verbouwing, splitsing of vereeniging van perceelen in het eerste of stadsdistrict, is het den eigenaar verboden een gebouw of getimmerte in gebruik te nemen of op eenige wijze in gebruik te geven, alvorens dit voorzien is van het door den Ambtenaar van het Bevolkingsregister aangewezen nummer.

De eigenaar is verplicht te zorgen, dat tijdens het verrichten van werkzaamheden aan het perceel, het nummer duidelijk leesbaar blijft aangeduid.

Artikel 159.

Eigenaars zijn verplicht toe te laten, dat door of vanwege het bevoegde gezag straatnaamborden of verkeersteekenen aan hun erf worden aangebracht.

Het is verboden het aldus aangebrachte bord of teeken te wijzigen, onzichtbaar of onkenbaar te maken, of te verwijderen, of aldaar een bord met naam van een anderen openbaren weg of een ander waarschuwingsbord of verkeersteeken aan te brengen of te hebben.

Bekendmaking.

De procureur-Generaal, Hoofd der politie in Curaçao, brengt hierbij ter algemeene kennisse, dat de [illegible] *de algemeene Politiekeur*, als afgekondigd in *Publicatieblad No. 45 van dit jaar*, over enkele maanden in werking zal treden.

In verband daarmede worden belanghebbenden in het bijzonder gewezen op het bepaalde bij de artikelen: 88, 89, 120, 122, 130, 137, 142, 144, 147, 149, 157, en 159, teneinde daarvoor tijdig de noodige maatregelen te kunnen treffen.

Tevens wordt er de aandacht op gevestigd, dat het bepaalde bij de artikelen 30 eerste lid, 5o. en 7o.; 95 eerste lid onder b, 100 en 156 eerste lid onder a eerst één jaar na voormelde inwerkingtreding van kracht zal worden.

Willemstad, Curaçao 11 Juni 1932.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie v.d.,
M. V. Dijk.

Spanje's balans.

Onder den kop „De balans der Spaansche republiek" publiceert de „Illustrazione Vaticana" een artikel over Spanje, waaraan wij om enkele belangrijke opmerkingen, welke daarin voorkomen, het volgende ontleenen.

Den 14en April j.l. heeft de Spaansche republiek haar eerste levensjaar voleind. De groote volksfeesten, welke door de regeering bij die gelegenheid georganiseerd werden, waren echter zoo weinig spontaan, dat zelfs een van de trouwste organen der republiek schrijven moest: „We hebben den plicht ronduit te zeggen, hoe diep bedroefd ons gemoed is bij het schouwspel van de feestelijkheden der republiek."

Met een militaire parade, carnevaleske optochten, vuurwerk en sportdemonstraties, is de verjaardag der republiek herdacht, maar Spanje, het eigenlijke Spanje, heeft zich verre van deze feestelijkheden gehouden en heeft in den geest de treurige balans van de afgeloopen twaalf maanden opgemaakt.

Aanvankelijk had het den schijn alsof het nieuwe regiem, dat enkele dagen na de gemeenteraadsverkiezingen in Spanje gevestigd werd, aan de verlangens van het grootste gedeelte van het Spaansche volk voldeed.

Een krachtigen steun vooral ontving het nieuwe regiem door het bekende artikel van „El Debate" van 15 April 1931, waarin de republiek werd aanvaard en haar een loyale samenwerking werd aangeboden. Een oogenblik had het den schijn alsof het grootste deel van het Katholieke Spanje zijn aanhankelijkheid aan het nieuwe regiem betuigde, Velen zagen in deze onmiddellijke aanpassing het beste middel, om de voorstanders van het anti-clericalisme bij voorbaat te ontwapenen. Anderen daarentegen herinnerden zich, door welke traditie van sectarisme en godsdiensthaat zich de Spaansche republieken steeds hebben laten inspireeren, en wachtten zich er wel voor, zich illusies te maken.

En feit is, dat niets er meer toe heeft bijdragen om de Republiek bij haar begin te consolideeren dan de houding, welke door het Katholieke Madrileensche blad werd aangenomen. Het standpunt van „El Debate" werd een leuze, die door velen werd aanvaard met buitengewone verwachtingen, in zekeren zin gerechtvaardigd door de aanwezigheid in de regeering van twee mannen, die zich als Katholiek bekenden, n.l. Alcala Zamora en Maura.

Al heel spoedig echter kwamen de teleurstellingen en welke smartelijke teleurstellingen! Eenige weken na de vestiging der republiek gingen kloosters en kerken in vlammen op, terwijl de regeering en daarmede ook senor Maura „catolico como el que mas" volkomen onverschillig toezag, zonder de geringste maatregelen tegen het vandalisme van het gepeupel te nemen en zelfs bij monde van een minister verklaarde, dat het leven van een republikein meer waard is dan honderd kerken en kloosters.

Deze afschuwelijke feiten wekten in geheel Spanje een heftige verontwaardiging, welke echter met een nog heviger vervolging, beantwoord werd. Het werk, dat de constituante tot dusverre verricht heeft, had geen ander doel, dan de Kerk in Haar grondvesten te treffen, Spanje te onkerstenen en de Katholieken te vervolgen.

Er waren anderzijds tal van gewichtige sociale vraagstukken op te lossen, maar aan geen enkele daarvan werd de zoo dringend gewenschte oplossing gegeven. Integendeel, de werkloosheid is schrikbarend toegenomen en de openbare orde wordt voortdurend door stakingen, opstanden en aanvallen op den particulieren eigendom bedreigd.

—Geen enkel economisch vraagstuk schreef Calvo Sotelo, is in dit eerste jaar der republiek opgelost; integendeel zijn tal van nieuwe problemen geschapen en andere zijn nog gecompliceerder geworden.

Nooit nog was de toestand der Spaansche arbeiders zoo bedroevend slecht, nooit nog verkeerden de Spaansche financiers in zoo'n catastrophale positie: minister Carner heeft het zelf moeten erkennen.

De voornaamste voormannen der republiek, die al hun krachten in het werk gesteld hebben, om het republikeinsche ideaal te verwezenlijken, als Maura, Lerroux, Ortega y Gasset, zijn thans de onverzoenlijkste critici geworden van het werk der tegenwoordige regeering.

De constitutie, welke wordt toegepast met een ijver, een betere zaak waardig; is een „monument" van sectarisme, dat slechts in twee landen is overtroffen, n.l. in Rusland en in Mexico.

Inmiddels weerklonk uit Rome het plechtig protest van de H. Stoel in de waardige en tevens bedroefde stem van den H. Vader, maar het vermaan van Z.H. werd door de regeering Azana kort daarna beantwoord met een nieuwe reeks van anti-godsdienstige decreten; ontbinding van de Jesuitenorde; verbanning van het kruisbeeld uit de scholen, verbod van het godsdienstonderwijs en opheffing van de begrooting van geestelijkheid en eeredienst enz. enz.

Het is alles de triomf van een vrijmetselaars-dictatuur." Maar ondanks allen schijn gaat de anti-clericale politiek in Spanje haar ondergang tegemoet. Zij kan Spanje nog groote nadeelen berokkenen maar het oogenblik is niet verre meer, waarop men zich genoodzaakt zal zien tot het verleden terug te keeren. Reeds houdt men zich bezig met de toekomstige verkiezingen, welke zelfs volgens de meening der vurigste republikeinen, wegens de invoering van het vrouwenkiesrecht, de „urnas funerarias" zullen worden van de tegenwoordige cortes en regeering.

De vervolging der laatste maanden heeft tenminste dit onschatbare voordeel gehad, dat zij van de Spaansche Katholieken ijverige strijders gemaakt heeft voor het Koninkrijk van Christus

BERICHTEN.

Inspecteur Gemmeke over de New-Yorksche politie.

Deze inspecteur van politie, die indertijd naar Curaçao kwam als hoofdinspecteur en wegens afvloeiing van personeel weer spoedig vertrok, via New-York, heeft thans een boek geschreven, wat in de Hollandsche pers goed is ontvangen.

We lezen hierover o.a. in de Maasbode:

Toen inspecteur M. J. M. Gemmeke als gevolg van den overval van generaal Urbina op Willemstad naar West-Indië werd uitgezonden, had niemand het vermoeden, dat tengevolge van de economische omstandigheden zijn taak zoo spoedig zou eindigen Inspecteur Gemmeke heeft daarna van den nood een deugd gemaakt. Hij was nu eenmaal in Amerika en daar hij toch langs de een of anderen weg naar huis moest, heeft hij den weg over Midden-Amerika en New York genomen, waarbij hij de kans heeft benut om de politie-organisatie in New York te bestudeeren. Als Amsterdamsch politieman gaf hem dit leerzaam vergelijkingsmateriaal. In zijn boek „New York en Politie" dat als resultaat van deze studie zeer onlangs bij de N. V. Drukkerij Jacob van Campen verschenen is trekt inspecteur Gemmeke dan ook menige vergelijking en waar hij het niet doet, daar kan men toch bemerken, dat de schrijver voortdurend de Amsterdamsche en de New Yorksche politie aan elkaar getoets heeft.

Het boek wint daardoor voor den belangstellenden buitenstaander, „den burger", om in een politieterm te spreken, aan waarde. Gemmeke brengt speciaal die kwesties naar voren, welke voor de Amsterdamsche politie op het oogenblik bijzonder actueel zijn.

Het Jaarfeest van de St. Thomaskring.

Zondag zal op het St. Thomascollege des avonds om 8 uur plechtig herdacht worden het derde jaarfeest van bovengenoemde debating- en ontwikkelingsclub. Mgr. P. J. Verriet zal dit jaarfeest met zijn hooge tegenwoordigheid vereeren.

Leden en donateurs hebben vrijen toegang terwijl een beperkt aantal uitnoodigingen aan invités zijn toegezonden.

Des morgens om 7 uur is het in de Kathedraal algemeene maandelijksche H. Communie voor de leden.

Regenval over Mei.

St. Martin	326.6	mM
Saba	434	„
St. Eustatius	353	„
Aruba	108	„
Kralendijk	83.5	„
Bonaire		
Rincon	247.2	„

Foto's van het feest te Pietermaai.

In dank ontvingen wij van den Heer Reck, Sunny Isle, een keurige serie foto's van het gouden Jubilee van Pietermaai.

De fotograaf Vinck stuurde ons een Jubieumfoto van de drukte om de kerk en scholen op dien dag, waarop ook de portretten der beide bisschoppen, Mgr. van Ewijk en Verriet.

Miss Columbia.

We hebben Zaterdag hier bezoek gekregen van Miss Columbia.

En Zondagmorgen was hier receptie voor die Juffrouw, van wie we niet weten, wie ze is, wat ze is, wat ze gepresteerd heeft: of ze goed is, slecht, braaf, liefdadig, goed voor de armen, of ze een lief huismoedertje zijn zal en een ideaal heeft in haar leven?

We weten alleen dat ze schoon is.

Maar die schoonheid, zoo zeide zeer terecht, de Columbiaansche Consul, die haar hier begroette „die schoonheid is vergankelijk en over eenige jaren verdwenen, maar wat blijft, is de de schoonheid uwer ziel, en tracht die te bewaren."

Deze woorden zijn gelukkig nog lichtpunten geweest in de banaliteit van deze heidensche cultuur.

Of ze echter nog van invloed zullen zijn op een meisje dat al zooveel aan schoonheid, eerlijkheid, schaamtegevoel, schuchterheid en zielenrijkdom heeft ingeboet, dat ze zich gaat ten toonstellen? ?

Een lichtzijde is ook nog, dat haar verloofde met haar meereist, maar dit werd in zekere un plaatselijke pers maar niet vermeld „omdat de koningin dan veel aan interessantigheid zou verliezen."

Wel een standpunt van beschaving!

Terugkomst Z.E. de Gouverneur.

Woensdag a.s. 22 Juni hoopt Z.E. de Gouverneur in gezelschap van zijn adjudant Luit. Fens, per S.S. Atlas van de K. N. S. M. weer van zijn inspectie van de Bovenwinden terug te keeren.

Kerkconsecratie op San Matheo.

Woensdagmorgen zal om 7 uur Z.H. E. Mgr. P. I. Verriet de plechtige kerkconsecratie verrichten van de H. Familiekerk.

Het Nederl. Tooneelgezelschap.

Woensdagmorgen wordt met het S.S. „Crijnssen" der K. N. S. M. het Nederlandsch tooneelgezelschap hier verwacht.

Het blijkt thans reeds, wat een succes de groep Antillen van het Alg. Nederl. Verbond hebben zal, met de komst van dit Nedrlandsch tooneel.

Van verchillende zijden heeft de groep de volste medewerking mogen ondervinden tot het slagen hiervan, zoowel van de zijde van het Bestuur en van de groote Maatschappijen als van particulieren.

Op bijzonder gunstige condities heeft de K.N.S.M. de overtocht mogelijk gemaakt, de C.P.I.M. het logies.

Het huis van den Heer Eyck in Emmastad is geheel ter dispositie van de dames van het gezelschap terwijl de Hr. de Pril de Heeren herbergt.

Van de Heer Scholtborg is een aanbieding binnengekomen om in het Theater Ideal een galavoorstelling te geven aan de tooneelspelers en de bestuursleden van het Alg. Ned. Verbond, terwijl de spelers verder alle avonden vrijen toegang hebben in dit theater.

Wellicht zijn er nog meerderen, die de spelers hun verblijf hier zoo aangenaam mogelijk willen maken.

Van de zijde van het publiek is de medewerking ook bovenmate. De kaartverkoop en de plaatsenbespreking loopen vlot.

Zaterdag en Zondag 25 en 26 Juni zullen de eerste voorstellingen gegeven worden, wanneer het Bestuur zich de andere voorstellingen denkt te geven, is medegedeeld in de advertentie in dit blad

Terecht kunnen we de komst van dit tooneelgezelschap beschouwen als een gebeurtenis van nationale beteekenis

Zoo ziet men ook het in Nederland. Honderden hebben het gezelschap uitgeleide gedaan; de Pers, daartoe uitgenoodigd door den leider van 't gezelschap, den heer Willem v/d Veer, gebruikte met een keur van dames en heeren de lunch aan boord v/d „CRIJNSSEN". Dat de Heer Hüdig, directeur der K. N. S. M, hen allen als gasten beschouwde, doet buitengewoon aangenaam aan. De belangstelling in Nederland voor den tocht naar „De West" door een Hollandsch tooneelgezelschap is buitengewoon groot.

En hier? Laten we de verwachtingen van het Bestuur van 't A. N. V. niet beschamen!

Op den Openingsavond zal gegeven worden:

„De Medailles van een oude vrouw" van James M. Barrie.

Woensdag 18 Mei J.l. gaf het gezelschap in het Rika Hopper — Theater een voorstelling van dit stuk ten bate van het Nationaal Crisis Comité.

De Tijd, het groote Katholieke dagblad, schrijft hierover o. m.:

„Over die zeer opmerkelijke uitbeelding van den goedigen hooglander door Willem van der Veer is reeds vroeger met zeer groote waardeering geschreven. Willem van der Veer heeft zijn mooie uitbeelding nog door tal van details gacheveerd. Ditmaal werd de rol der oude vrouw door Mvr. Rika Hopper vertolkt en zij deed het verbeeldingsrijke, grappige, maar trouwhartige menschje vol verve voor ons leven".

Een groote belofte!

Gevonden voorwerpen.

Den 15 Juni werd op het Wilhelminaplein gevonden een doos, inhoudende 12 nieuwe jongenspakjes, deze doos is terug te bekomen hoofdbureau van Politie, fort Amsterdam.

SS. „Crijnssen".

Het ss. „Crijnssen" van de K.N.S.M. kwam op Vrijdagmorgen te Barbados aan en wordt hier op a.s. Woensdagmorgen verwacht.

SS. „El Libertador".

Het ss „El Libertador" vertrekt inplaats van op Maandag reeds Zondagnamiddag naar Aruba en Maracaibo.

De wedstrijden op Zondag.

Zondag 19 JUNI 1932

MUNDO NOBO.

„Wilhelmina-Beker":

Bismarck—M.S.Z.

Aanvang 4.35 precies

2de Klasse: Morningstar—Shell.

Aanvang 3.30 precies.

ASIENTO-TERREIN.

Reserve 1ste Klasse:

Trappers 2—Trekvogels 2

Aanvang 3.30 precies

R. C. C.-TERREIN.

„Wilhelmina-Beker":

De Ruiter—R.C.C.

Aanvang 4.45 precies

2de Klasse: Hercules—De West

Aanvang 3.30 precies.

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 19—26 Juni 1932.

S.S.	Aank	Van	Vertr.	Naar
Nitonian	19	Liverpool	20	P. Limon
Orazio	19	Genua	19	Costa del Pacifico
Oranje-Nassau	19	New-York	19	Amsterdam
Lara	19	Maracaibo	19	New-York
Trujillo	19	Maracaibo-Aruba	19	La Guaira
Dalvangen	19	Paramaribo	19	New-Orleans
El Libertador	19	Maracaibo-Aruba	20	Aruba-Maracaibo
Barneveld	20	Costa del Pacifico	20	Amsterdam
Stuyvesant	20	Amsterdam	20	New-York
Trujillo	21	La Guaira	21	Aruba-Maracaibo
Carl Legion	21	P. Limon	21	Hamburg
Antiochia	21	Hamburg	21	Cristobal
Alemania	—	Curaçao	21	Aruba-Maracaibo
Grunewald	21	Hamburg	22	Mexico
Atlas	22	Antillen	—	Curaçao
Crijnssen	22	Amsterdam	22	P. Limon
Magallanes	22	Cristobal	23	Barcelona
El Libertador	22	Maracaibo-Aruba	23	Aruba-Maracaibo
Simon Bolivar	22	P. Limon	23	Amsterdam
Baralt	22	Curaçao	23/25	Kingston, P. au Prince, Pedro de M. & S. Domingo
Helder	23	Amsterdam	23	Costa del Pacifico
Trujillo	23	Maracaibo-Aruba	26	La Guaira
Atlas	—	Curaçao	23	Bonaire, St. Thomas, St Martin, Saba, St. Eustatius & St. Kitts
Flandre	25	Cristobal	26	Le Havre

Officieele berichten.

Blijkens een van den Nederlandschen Gezant te Caracas ontvangen schijven is aldaar op de 24sten Mei l.l. overleden in Porlamar, Staat Nueva Esparta, zonder achterlating van goederen, maar wel drie minderjarige kinderen de Nederlandsche onderdaan GERONIMO BRAZARTE, gehuwd met Demetria Mata — Venezolaansche. De overledene was van beroep kuiper, 40 jaren oud, afkomstig van Bonaire en had 4 maanden zijn verblijf in genoemde Staat.

Aan den Heer S. Jainundun Sing, controleur op het Bevolkingsbureau alhier is 3 weken vrijstelling van dienst verleend met ingang van den 21sten Juli 1932 om andere reden dan ziekte en met ingang van den 11n Augustus 1932 een jaar verlof buiten bezwaar van den Lande verleend met vergunning dit verlof in Nederland door te brengen.

De Heer M. P. B. Gorsira is gedurende de afwezigheid met verlof van den Heer P. T. S. Kraft aangewezen als plaatsvervangend hypotheekbewaarder op Curacao.

De Heer F. R. de Lannoy is met ingang van den 1sten Juli 1932 benoemd tot tijdelijk schrijver en werkzaam gesteld op het Bevolkingsbureau alhier.

Nieuwe petroleumbronnen in Rusland.

Volgens telegrammen is er in de Wetenschappelijke Academie van Sverdlovk gesproken over de nieuwe ontdekking van petroleum in de Kaukasus.

Er zijn drie terreinen gevonden, welke ieder in staat zijn evenveel olie te produceeren, als wat thans de huidige velden leveren.

In dank ontvangen.

Van den Heer P. B. Gorsira, Hotel Americano eenige flesschen medicinaal bronwater van Corconte, vooral voor nefritis, met verschillende getuigenissen van medici daaromtrent en eenige recleme artikelen voor genoemde Spaansche badplaats.

Attentie!

Te koop tegen elk aannemelijk bod; IJskast, ledikant. keukengerei, tafeltjes rieten stoelen enz. enz.

Te bevragen Suite 4. tusschen 12,30—2.30 en 4,15—7 's avonds.

DANKBETUIGING.

Namens de familie betuig ik langs deze weg, hartgrondige dank aan vrienden en bekenden voor de belangstelling getoond gedurende de ziekte en overlijden van

Willy van der Kuyp.

Cur — 16 Juni

G. VISSER.

D.M.C. ARTIKELEN.

Kluwen **D.M.C.** haakgaren.
Kluwen **D.M.C.** perlgaren in de nummers **3**, **5**, en **8** voor kruisteeken- en andere handwerken.
Strengen **D.M.C.** splitzijde voor handwerken.
Strengen **D.M.C.** borduurzijde.
D.M.C. veterband in diverse breedten.
U vindt bij ons wat U bij anderen niet vindt:
een groot kleurensortiment.
D.M.C. is het eenige kleurechte garen en verkrijgbaar bij

DE BIJENKORF.

Breedestraat 35 (t/o Curiel's Bank.)

Vrijwilligerskorps „CURAÇAO"

Buitengewone algemeene vergadering op Donderdag den 23sten dezer des avonds om acht uur, te houden in de vergaderzaal op het Rif.

Willemstad Juni 13/1932.

De Voorzitter;

1—2 **C. N. WINKEL.**

Te Koop.

Een slaapkamer ameublement, geheel compleet.
Een huiskamer „
Een eetkamer „ alles prima eikenhout
Verder spiegel, divan, ijzeren ledikanten, (groote) ijskast, servies, keukengerij, vloerkleeden, matten, schilderijen, enz.; alles tegen billijken prijs.

Emmastad 130 A.

Het ss. „EL LIBERTADOR" vertrekt op ZONDAG 19 Juni 4 uur n.m. naar ARUBA en MARACAIBO.

Meubelen te koop

w. o. buffet, tafel, stoelen, lampen, enz keukeninrichting, ijskas, enz.

3—8 **JULIANADORP 10.**

„Hautana" Bustehouders

de besten

bij **DE BIJENKORF.**

Breedestraat 35.

De Hollandsche Winkel

Damplein

TELEFOON No. 462.

WEKELIJKSCHE PRIJSLIJST VAN PAS ONTVANGEN ARTIKELEN.

De eerste nieuwe maatjesharing f 1.30 per blik van 6 stuks.

PHILIPS GLOEILAMPEN 15 - 25 - 40 - 60 Watt

REGAL SIGAREN:	Tweenies Lux	per blik van 20 stuks	f. 1.25
	Elegant	per blik van 10 stuks	„ 1.25
	La Planta	per kistje van 50 stuks	„ 1.80
	Dandy	„ „ „ 50 „	„ 3.75
	Queens	„ „ „ 50 „	„ 4.75
	Baronet	„ „ „ 50 „	„ 6.—

WIJNSOORTEN:	Ganzia Vermouth	f. 2 10 per flesch
	Martini & Rossy Vermouth	„ 2.10 „ „
	Roode Port	„ 2.50 „ „
	Sherrey Pale Sweet	„ 3.— „ „
	Medoc 1924	„ 1 65 „ „
	St. Emilion 1924	„ 1 75 „ „
	Margaux 1922	„ 1.95 „ „
	Cussac 1917	„ 2.— „ „
	Graves des Ducs	„ 1.90 „ „
	Bordeaux Blanc	„ 1.75 „ „

Bij afname van minstens 6 flesschen 5%, van minstens 12 flesschen 10 korting.

ALLE BESTELLINGEN, VOOR 's OCHTENDS 9 UUR ONTVANGEN, WORDEN DIENZELFDEN DAG VOOR 12 UUR THUIS BEZORGD.

EENIGE EN ALGEMEENE BEKENDMAKING"

Wij maken onze stroomverbruikers er op attent, dat de stroomkwitanties over de maand MEI voor of op 24 JUNI a.s. betaald moeten worden.

Alle na deze datum niet betaalde Kwitanties zullen door ons worden geincasseerd, verhoogd met één gulden incassokosten.

Wij verzoeken onze verbruikers tijdig hun kwitanties te voldoen, ten einde ons niet te noodzaken tot afsluiting over te gaan.

ELECTRICITEITBEDRIJF. CURACAO.

KOELHUIS HOEK

Ansinghstraat 1 -- Telefoon 256.

DIT VRAAGT UW AANDACHT......
Gepasteurizeerde koemelk.
Gepasteurizeerde roomkarnemelk
onder controle van den Gouv. veearts.

HEBT U REEDS GEPROBEERD......
het heerlijke rund-, kalfs- en varkensvleesch.
Alle soorten worst, gekookte en rauwe ham.
Rookvleesch. Gerookte zalm enz. enz
Appelen, peren, druiven.
Sinaasappelen 25 stuks voor f 1.—
ALLE PRIJZEN ZIJN CONCUREEREND.

Aanbevelend

C. HOEK.

Telefonische bestellingen worden direct thuisbezorgd. (in de stad.)

HAPAG

HAMBURG-AMERIKA LINIE

(HAMBURG-AMERICAN LINE)

Fast Passenger and Freight Service with the luxurious and new Motorships:

ORINOCO & MAGDALENA

(14,100 TONS DISPLACEMENT)

two of the best boats in service between Westindies, Central-America, and Europe.

Now in construction to be put soon in service, two other modern Motorships with still greater improvements, viz:

CARIBIA & CORDILLERA

(18,000 TONS DISPLACEMENT, 17 KNOTS SPEED)

NEXT SAILINGS:

to Puerto Colombia, Cartagena, Cristobal *, and Puerto Limon:		to Plymouth, Cherbourg, Amsterdam, and Hamburg, via Venezuela, and Trinidad:	
ANTIOCHIA	June 25	MAGDALENA	June 18
ORINOCO	June 2	SYRA	June 29

FREIGHT SERVICE ONLY:
(Next Sailing subject to Change)
to Puerto Colombia and Cartagena, eventually via Santa Marta:

Roland June 18

SERVICE WITH MARACAIBO:
with the branch steamer "Alemania" (for Passengers and Freight) running between Curaçao and Maracaibo, eventually Aruba and Bonaire, in connection with the above transatlantic boats:

For further informations please apply to the Agents:

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.
CURAÇAO, De Ruyterplein 1—3, Telephone: 106
W. F. CRAANE, ARUBA

KON. NED. STOOMBOOT MIJ. N.V.
Afvaarten van Curaçao.

Naar Santa Marta, Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal en Pto. Limon:

„Crijnssen"	22 Juni
„Colombia"	4 Juli
„Venezuela"	20 Juli
„Costa Rica"	1 Augustus

Passages naar New York, New Orleans en Havana via Cristobal in connectie met de voornaamste lijnen van Cristobal worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad, Barbados, Plymouth, Havre, Amsterdam en Hamburg:

„Simon Bolivar"	23 Juni
„Crijnssen"	7 Juli
„Colombia"	21 Juli
„Venezuela"	4 Augustus

Naar Port au Prince en New York:

„Stuyvesant"	20 Juni
„Cottica"	11 Juli

Passages naar Europa via New York in connectie met de voornaamste lijnen van New York worden verstrekt tegen gereduceerde prijzen.

Naar Pto. Cabello, La Guaira, Guanta, Cumana, Pampatar, Carupano, Trinidad, Georgetown, Paramaribo, Madeira, Plymouth, Havre en Amsterdam:

„Oranje Nassau"	19 Juni
„Stuyvesant"	10 Juli

Naar Pto. Cabello en New York:

„Flora"	24 Juni
„Luna"	1 Juli

Direct naar La Guaira:

„El Libertador"	29 Juni
„El Libertador"	13 Juli

Naar Cristobal en Pacific Kust:

„Helder"	23 Juni
„Baarn"	14 Juli

Naar Rotterdam via Liverpool:

„Barneveld"	28 Juni
„Jason"	22 Juli

Naar Bonaire, Sint Thomas, St. Martin, Saba, St. Eustatius en St. Kitts:

„Atlas"	25 Juni	9 a.m.
„Atlas"	9 Juli	9 a.m.
„Atlas"	23 Juli	9 a.m.
„Atlas"	6 Aug.	9 a.m.

Naar Porto Rikaansche en Dominikaansche havens:

„Baralt"	7—10 Juli

Naar Kingston, Port au Prince, (opt. Hait. Havens,) San Pedro de M. en Sto. Dom. City:

„Baralt"	23 Juni

Naar Maracaibo via Aruba:

„Medea"	29 Juni	10 p.m.
„Amor"	6 Juli	10 p.m.
„Flora"	20 Juli	10 p.m.
„Luna"	27 Juli	10 p.m.
„Amor"	10 Aug.	10 p.m.

VAARPLAN SS. „EL LIBERTADOR":

Vertrek van CURACAO	Zondag	19 Juni	4 p.m.
Aankomst te Aruba	Zondag	19 Juni	10 p.m.
Vertrek van Aruba	Zondag	19 Juni	11 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Maandag	20 Juni	1 p.m.
Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	21 Juni	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	22 Juni	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	22 Juni	7 a.m.
Aankomst te CURACAO	Woensdag	22 Juni	1 p.m.
Vertrek van CURACAO	Donderdag	23 Juni	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Donderdag	23 Juni	8 p.m.
Vertrek van Aruba	Donderdag	23 Juni	9 p.m.
Aankomst te Maracaibo	Vrijdag	24 Juni	11 a.m.

VERVALLEN AFVAARTEN.

Vertrek van Maracaibo	Dinsdag	28 Juni	2 p.m.
Aankomst te Aruba	Woensdag	29 Juni	5.30 a.m.
Vertrek van Aruba	Woensdag	29 Juni	7 a.m.
Aankomst te CURACAO	Woensdag	29 Juni	1 p.m.
Vertrek van CURACAO	Woensdag	29 Juni	6 p.m.
Aankomst te La Guaira	Donderdag	30 Juni	8 a.m.
Vertrek van La Guaira	Donderdag	30 Juni	5 p.m.

N. B. Aan boord van de Colon- en Suriname-Lijn-Schepen worden geen bezoekers toegelaten, tenzij in het bezit van een toegangskaart uitgegeven door het Hoofdagentschap.

Alle aanvragen voor lunch en diner aan boord van de Colon- en Suriname-lijn-schepen, gedurende het oponthoud in deze haven, moeten gericht worden aan het Hoofdagentschap.

Toegang tot de Westwerf: UITSLUITEND via het hek aan de Havenstraat.

GROEP NEDERLANDSCHE ANTILLEN van het ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Voorloopig speelplan.

Zaterdagdag 25 Juni:
Openingsvoorstelling: „De medailles van een oude vrouw."
Zondag 26 Juni:
Tweede voorstelling: „De dienstknecht in het huis."
Dinsdag 28 Juni:
Derde voorstelling: „Klein tooneel en voordrachtkunst."
Donderdag 30 Juni:
Vierde voorstelling: „Als je maar een verleden hebt."
Zaterdag 2 Juli:
Vijfde voorstelling: „De Schok."

Het ligt in de bedoeling nog enkele voorstellingen te geven; abonnementen zijn echter alleen geldig voor de hierboven vermelde voorstellingen.

N.B. De mogelijkheid is niet uitgesloten dat na aankomst van het gezelschap eenige wijziging in het programma noodig zal blijken; hiervan zal echter onmiddellijk in de bladen mededeeling worden gedaan.

1—2

Agfa

ISOCHROM FILMS
LUPUX KUNSTLICHT
BROMIDE PAPIEREN
CHEMICALIEN

zijn wereldberoemd en worden overal gebruikt.

„SUNNY ISLE"

L. RECK

Den Heer en Mevr.

Rodriguez--Tromp,

betuigen langs dezen weg, aan allen hunne hartgrondige dank, voor de vele blijken van belangstelling betoond bij hun huwelijk.

Aruba, 14/6/32.

DE HEER EN MEVROUW

Mr. S. G. C. v. d. Veen Zeppenfeldt-Zeppenfeldt

hebben het genoegen hierbij kennis te geven van de geboorte van hun dochter

Louise Maria.

Curaçao, 13 Juni 1932.

Waarom maakt Latijnsch Amerika revoluties?

Latijnsch Amerika blijft onrustig. De revoluties gedurende de tweede helft van het vorige jaar, toen Bolivia, Peru, Brazilië en Argentinië hun regeeringen wisselden, hebben niet genoeg stoom laten ontsnappen als veiligheidskleppen: de spanning is blijven bestaan en uit zich nu en dan opnieuw. In Peru is het sindsdien niet meer rustig geweest; Centraal Amerika blijft aan de kook; Venezuela is onrustig, Paraguay heeft getracht een revolutie te maken, Ecuador óók, en in Chili heeft men de vorige week een socialistische republiek uitgeroepen.

Waarom maakt Latijnsch Amerika revoluties?

We vonden nu een beantwoording op deze vraag in de Residentiebode van 13 Mei l.l.

Het is waar: al deze revolutionaire bewegingen hadden niet meer het klassieke karakter van de Latijnsch-Amerikaansche revoluties met hun guerilla's, hun halsafrijden en fusilleeren. Het leken grootendeels meer staatsgrepen dan werkelijke revoluties. Die oude guerilla's waren mogelijk, toen in deze landen nog erg primitieve toestanden heerschten op het gebied van transport en economische organisatie, en toen zelfs een langdurige guerilla-oorlog betrekkelijk weinig desorganiseerde, betrekkelijk weinig schade aanrichtte.

Sindsdien hebben de meesten dezer landen zich economisch georganiseerd, hebben hun transportwezen aangesloten bij de wereldorganisatie op dat gebied, en een guerilla-revolutie richt te veel schade aan in de economische organisatie van het land om gefolterd te worden. In het woord van Kipling „transport is civilization" ligt een diepe waarheid verscholen.

En vandaar de tendentie der Latijnsch Amerikaansche revoluties om onbloediger, korter, minder ontwrichtend te worden.

Daartegenover staat echter één nadeel.

De bevolking dier landen, opgenomen in het economische wereldsysteem, begint meer en meer te geraken onder den invloed van dat systeem. Maar... zij is er nog niet rijp voor. Men versta mij wel: niet verstandelijk, noch cultureel is hier bedoeld. We zullen de oude fout van Europa en vooral van de Ver. Staten, die zonder kennis van zaken geneigd zijn, de bevolking van Latijnsch Amerika voor minderwaardig te houden, hier niet herhalen. Wie den Latijnsch Amerikaan werkelijk kent, doet dat niet. Zijn zieleleven, verstandelijk leven, beschaving is anders, op vele punten, dan de Europeesche. Maar dit beduidt nog geenszins: minderwaardig.

Als we hen noemen „nog niet rijp voor opname in 't economische wereldsysteem dan beduidt dit eenvoudig, dat zij de Europeesche elasticiteit tegenover scherpe schommelingen in 't economische leven nog niet bezitten. Europa is min of meer gewoon, sinds eeuwen, aan schommelingen in zijn economische inrichting; men is gewoon aan „up and downs"; men kent de bijna geregelde wisselingen van vette en magere jaren. Voor Latijnsch Amerika is dit betrekkelijk nieuw.

Men moet Latijnsch Amerika gekend hebben in de jaren vóór den wereldoorlog, om dit ten volle te beseffen. Latijnsch Amerika werkte voor Europa en Europa was steeds 'n gretig afnemer. Europa leverde zijn emigranten aan Latijnsch Amerika, en dit bleef een gretig afnemer van menschenmateriaal. Europa leverde aan Latijnsch Amerika beschaving, in den vorm van kapitaal, industrieele producten, luxe en Latijnsch Amerika had steeds geld genoeg om daarvoor te betalen. Werk was er overvloedig, en werd goed betaald. Een treffend bewijs voor dit laatste was de z.g. „zwaluw-emmigratie": de trek, gedurende bepaalde jaargetijden, van werkvolk naar Latijnsch Amerika, vooral de landbouwende gedeelten daarvan, vanwaar dit werkvolk, na eenige maanden werks, naar Europa terugkeerde met genoeg gespaard geld om de rest van het jaar bijkans werkloos te kunnen leven. Tegen de tijden, dat in landen als Argentinië het graan begon te rijpen, kwamen de arbeiders, vooral Spanjaarden en Italianen, in groote scharen. Er werd gewerkt in tarwe-oogst, maïs-oogst, suiker-oogst en suiker-maaltijd. Was dat werk afgeloopen, dan keerde men terug naar Spanje of Italië. Van het verdiende geld had men de uit- en thuis-reis betaald en nog een duizend lires of peseta's of zoo overgehouden. Op het dorp, in Spanje of Italië, was het leven goedkoop, en men vegeteerde, tot de volgende zwaluw-trek naar Latijnsch Amerika begon.

Stellig: er waren nu en dan tijden, dat dit alles niet zoo gemakkelijk ging. Tijden, dat er in het een of andere artikel overproductie was; tijden van revolutie, ginds, met een als van zelf sprekende valutadaling. Maar die overproductie was steeds gedeeltelijk, een enkel artikel betreffend, en revoluties duurden niet lang.

In groote steden als Buenos-Aires Rio, Sao Paulo, moge nu en dan werkloosheid geheerscht hebben: geen nood: Wie dáár geen werk kon vinden, was zeker van werk in het binnenland.

En ook voor den handelsman was Latijnsch Amerika 'n gemakkelijk land. Op kapitaal-inversies was steeds meer te verdienen dan in de oude wereld; krachten, die thuis nu niet bepaald superieur geweest waren, konden in het schraler bevolkte Latijnsch Amerika nog al goed mee; artikelen van Europeeschen export, die op de Europeesche markten al niet meer gewild waren, vonden in Latijnsch Amerika nog altijd een gretig onthaal.

Het waren vooral de jaren 1910—1914, die in Latijnsch Amerika een groote verandering brachten Latijnsch Amerika begon zich aan te passen aan Europeesche gewoonten; begon opgenomen te worden in het net van economische verbinding en van verkeerswegen, dat de gansche wereld ontspant, Europeesche naties begonnen elkaar scherp te beconcurreeren op de Latijnsch Amerikaansche markten, met het natuurlijke gevolg, dat Latijnsch Amerika veel eischender werd; de winsten werden minder dan vroeger een sinecure; het succes der zwaluwimmigranten lokte te veel arbiedskrachten. Men begon te staan voor een economische crisis, die dan ook op het einde van 1913 uitbrak.

De redding kwam van Europa. Europa begon oorlog te voeren; hield zelf met productief werken op, had Latijnsch Amerikaansche productie meer dan ooit noodig. Bovendien: het betaalde, van geleend geld, wat Latijnsch Amerika maar verlangde. Granen, vleesch, vet, wol, huiden werden betaald met fantastische prijzen. De crisis in Latijnsch Amerika was voorbij. Latijnsch Amerika leerde luxe kennen, meer dan ooit te voren, en leerde, niet meer tevreden te zijn met Europeesche afleggertjes. En Latijnsch Amerika leerde hooge loonen betalen, vooral toen de Italiaansche zwaluw-immigratie uitbleef. En wat import van kapitaal en fabrieksartikelen betrof: Europa produceerde minder, en wie importeeren kón verdiende geld als water. Wie geld in een onderneming stak, was al bij het begin zeker van zijn winst. Exporteurs, importeurs, banken, industrieele ondernemingen, transport-ondernemingen beleefden een ongekenden bloeitijd.

Toen kwam de na-oorlogsche reactie. Europa had geen geld om te koopen, en de prijzen van Latijnsch Amerikaansche producten daalden. Het begin in Latijnsch Amerika te „kriselen". Nog eenige jaren, en de periode, waarin we heden leven, begon: daling van de prijzen van alle grondstoffen; overproductie op elk gebied; nadeelige saldi in plaats van voordeelige op de Latijnsch Amerikaansche handelsbalansen.

Het was een voor Latijnsch Amerika onbekend verschijnsel. Men was zoo zeker, geweest van den eeuwig goeden afzet van granen, vleesch, huiden, wol en vet. En ziedaar: op het oogenblik maakt men de kosten niet meer goed. Latijnsch Amerika begrijpt er niets van; het begint aan zichzelf te twijfelen.

In Europa is men ten allen tijde op crisis-verschijnselen voorbereid. Ze zijn zoo oud, als het georganiseerd leven in Europa is. Maar Latijnsch Amerika heeft niets dan voorspoed gekend. De korte crisis van 1912—1914 was te kort om eraan te wennen, en werd immers oogenblikkelijk gevolgd door een periode van grooten bloei.

Latijnsch Amerika begreep er niets van. Daar moest iets niet in den haak zijn. En een typisch Latijnsch verschijnsel begon zich te opbaren: „wij zijn verraden! begon men te schreeuwen. En men keerde zich tegen zijn regeerders. Die moesten de schuld hebben.

De houding van Latijnsch Amerika ten opzichte van lokale politiek was er steeds geweest van tolerantie. Harde handen-arbeid was een aangelegenheid voor immigranten; de Latijnsche Amerikaan hield zich aan het gemakkelijker, vrijer werk, als bijvoorbeeld in de veeteelt; werk, dat te paard gedaan kon worden, en dat iets nomadisch, iets anarchistisch, iets avontuurlijks had. Een organisatie op economisch gebied was iets voor de „gringos", de vreemdelingen. Laat hen spoorwegen aanleggen, frigorifico's bouwen, banken organiseeren, fabrieken stichten: de echte Argentijn bleef zitten op zijn land, op zijn estancia. Voor hem en zijn werkvolk was de uitspanning en sport: de politiek. Ze had al het boeiende van het schaakspel, al het avontuurlijke van oorlog, al het hazardachtige van loterij of roullette.

Het was, in groote trekken, een kolfje naar de hand van den ouden Latijnschen Amerikaan: een hybride tusschen aristocratie en bendewezen.

En de vreemdeling? ook zijn oordeel was tegenover dit alles tolerant: als wij onze zaken maar kunnen doen, kan die politiekerij zooveel schade niet aanrichten. Natuurlijk; zoolang granen goed verkocht werden, wol, huiden enz. gretig aftrek vonden, was de economische toestand verzekerd, en men kon desnoods aan de politiekerij wel een gedeelte van de winst afstaan. Het was een soort pacht.

Men ziet echter uit het hierboven beschrevene, dat deze 'omstandigheden stonden of vielen met de economische welvaart. Die 'welwaart verdween; is op het oogenblik verdwenen, Het volk lijdt armoede en geeft zijn politici de schuld; buitenlandsch kapitaal import, export, zijn niet meer tolerant tegenover de politiekerij.

Het gevolg: revoluties.

Het gevolg! maar niet het geneesmiddel.

Latijnsch Amerika is, tenzij alle teekenen der tijden ons bedriegen, aangekomen op een keerpunt in zijn geschiedenis. Voor die Latijnsche Amerikanen zelf zijn de tijden van zorgeloozen betrekkelijken voorspoed voorbij; voor de vreemdelingen in hunne landen zijn de vleeschpotten van Egypte leeg. En Latijnsch Amerika zal zich moeten voorbereiden op een verwoeden economischen strijd, zooals Europa dien sinds honderden jaren voert. Latijnsch Amerika moet „umschalten"! Geen Latijnsch Amerikaansche regeering kan meer met gretige handen vrij putten uit een volle gemeenschapskas; Latijnsch Amerika zal hard en goedkoop moeten werken. Het zal zich moeten organiseeren voor den economischen strijd.

Hier en daar, vooral in de moderne landen van Latijnsch Amerika, met een grootendeels blanke bevolking, als Argentinië, Chili, Uruguay, begint men dat in te zien. En de roep om: goedkoopere productie, geringer verkwisting, spaarzaamheid in regeerings-aangelegenheden, eerlijker administratie, afschaffing van politieke uitbuiterij, tegengaan van luxe-import uit Europa, begint er luider en luider te klinken.

Maar om die wenschen in vervulling te doen gaan is er méér noodig dan een revolutie of staatsgreep, die de eene politieke partij ten val brengt om de andere aan het roer te brengen. Men zal nieuwe principes en nieuwe menschen moeten zoeken. En dat gaat niet maar zoo in één revolutie.

Latijnsch Amerika is zoekende, en de politieke onrust dezer dagen is een uitvloeisel ervan. Gelukkig zijn er, naar gezegd, tal van teekenen voor, dat Latijnsch Amerika begint in te zien, dat het moet zoeken op nieuwe wegen en de oude moet verlaten.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van de ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao van **1 Januari 1930** *tot* **31 December 1930** *onder* **N. U. 6907** *tot en met* **N. X. 3651** *beleende voorwerpen zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **5 Mei 1932** *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen**.

Belanghebbende worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk**, *de verschuldigde interesten te voldoen.*

Met de gewoonte om de verkooping uit te stellen, ten einde belanghebbenden meer tijd te geven om hunne intresten te betalen, zal voortaan worden gebroken.

Belanghebbenden worden daarom in hun eigen belang teveus aangeraden met het aanzuiveren van hunne interesten niet te wachten tot dicht bij den aanvangsdatum van de verkooping, daar zij dan gevaar loopen van niet meer te kunnen worden geholpen.

De verkooping zal zonder uitstel 12den Mei 1932 een aanvang nemen

Willemstad, den 14 Maart 1932.

De Voorzitter

13 *P. L. GORSIRA.*

Bijblad van de Amigoe di Curaçao van 11 Juni 1932.

Hedendaagsche kerkverzakers.

Tal van katholieken, weten hun geloof van kind der Heilige Kerk, niet te waardeeren en te vrijwaren. Een vernieuwd heidendom heeft zijn tenten opgeslagen rond de oude vesting waarin de koningskinderen leven, die herboren door het Doopsel moeten gelukkig zijn in het bezit der waarheid en in de eerbiedige bejegening tegenover het moederlijk en vaderlijk gezag. Doch ook zij, kwamen de ophaalbrug van het oude slot over. Zij geraakten in verbijstering door den bedwelmenden geur der bloemen die de vijanden in de diepten van de wallen gestrooid hadden, en zij gingen, ongehoorzaam en roekeloos, de wegen op die leiden tot de heidenen.

Daar zijn er die aan de Kerk ontvallen, bij gebrek aan inwendige sterkte en gezondheid, gelijk de ongezonde vrucht heel natuurlijk bij de kleinste luchtbeweging, uit de toppen van den boom valt, gelijk de dorre takken op het groene gras, nabij den stam terecht komen.

Hun katholiek leven is uitgestorven. Door hun eigen schuld hebben zij den toevloed afgesneden van het levenbrengende geestelijk voedsel. De ketter vergaat in zijne hardnekkigheid, hij is een worstelaar, een kampgezinde die voor zijn eigen opvatting te velde trekt, en roemt op het bezit der waarheid. De schismatiek vergaat in zijn hoogmoed, zijn onbestuurigheid maakt hem het zachtste juk lastig, hij verlaat de Kerk gewoonlijk met een klinkende daad. Veel wordt van hem gesproken, want hij is een rustverstoorder bij de eenen, hij gaat door als een zelfstandig en vrij man bij de anderen.

De gewone geloofsverzaker, dien wij hier bedoelen, ontvalt aan de H. Kerk, zonder drift of uitspatting, zonder slag of stoot. Hij is in den waan zin van het woord een *afvallige*. Hij is afgevallen, en meer niet. Het katholiek leven, dat hij in den schoot van onze H. Moeder, de Kerk, met zijn Doopsel ontvangen heeft, is in hem volledig verdwenen en ontaard. Nooit wellicht was dit leven, bij hem, in volle overborreling; doch hij was waarschijnlijk sinds lang onder degenen te rekenen die *in* de Kerk leven, zonder *der* Kerk te zijn, met lijf en ziel aan haar leven en haar instellingen verknocht, en zijn lidmaatschap los en blij belevend en fier uitdragend.

Hij was ofwel van meet af ofwel van lieverlede onder deze onverschilligen geraakt, die nooit in ontroering gekomen zijn bij het aanschouwen van dan ijselijken wereldkamp tusschen goed en kwaad, die nooit in begeestering zijn gestegen bij het grootsche voorbeeld van zooveel edels dat in haar alleen te vinden is, en die nooit in reikhalzend gestaard hebben naar den azuren hemel waar de bekroning van de kinderen der Kerk en erfgenamen van God, eensdaags moet plaats hebben.

Jaren lang liep de onverschillige, met tal van anderen op de uiterste grenzen der Kerk, daar waar de dappersten alleen zouden mogen gezien worden. Want op dit grensgebied moeten staan de wakkere wachtposten en de koene strijders, die verkenningen wagen op het nevenliggend veld van heidendom en ketterij, en die belust zijn op nieuwe veroveringen voor het koningdom van onze Moeder. De mannen die op de grenzen staan, moeten op tijd en stond naar het binnenland en naar de hoofdstad terugkeeren, om nieuwe aanmoedigingen, om nieuwe levenswarmte in het middelpunt van gansch het katholiek leven, om in overweging en afzondering nieuwe krachten voor verdere strijd op te doen.

Dit alles heeft de lauwe, de onverschillige steeds verwaarloosd. Hij stond onvoorzichtig en onbewust van den adel dien hij verliezen ging, steeds aan de buitenpalen van het kerkelijk leven; hij bracht geen enkel voorbeeld bij, en belette dat de weldoende uitstralingen der H. Kerk tot in de wereld overgingen. Aan menigen buitenstaander deed hij sedert lang gelooven dat het katholicisme, om te oordeelen naar zijn meest zichtbare volgelingen, zijn bovennatuurlijke kracht heeft verloren.

Op zekeren dag, bij een heel kleine gebeurtenis, naar aanleiding van een woord dat een priester der Kerk hem heeft gezegd en dat hij verkeerd heeft uitgelegd, ter gelegenheid van een oorlog misschien of een ander tijdelijke ramp in zijn land, toen na veel smeekingen tot den hemel van wegens de anderen, het tijdelijk goed dat hij verwachtte, niet gegeven werd . . ., is plots de breuk gekomen. De groote bovenaardsche bestemming der Kerk had hij sinds lang uit den geest verloren nu, in eens wordt hij er bewust van, gelijk Louis Savignan bij Paul Bourget in le Demon der Midi gelijk Theodore Jouffroy in den onvergetelijk en Decembernacht, dat hij sinds lang het levend geloof verloren had, of wellicht nooit bezat. Allesgaat hem nu tegen in de gemeenschap waar hij, uit sleur, uit geboorte, uit overlevering lid was gebleven: de gebreken der hoofden, sommige overdrevenheden of kleingeestigheden in het katholieke leven van veel volgelingen. Zonder veel moeite, zonder inspanning zelfs, doet hij den stap die hem buiten de Kerk brengt.

Nu ten minste heeft hij een logische daad gesteld. Hij was in den grond des harten, noch katholiek, noch christen, noch godsdienstig, dus kerkverzaker sedert lang. En nu dat hij verdwenen is, gaat het groote kerkelijk; leven, over de uitgestrektheid der aarde zonder het minste verlies voort. Niets is veranderd in de wereld: De klokken van zijn kerk roepen voort de geloovige christenen tot den tempel. Den zondag stroomt de kerk vol, rond den predikstoel van den grijzen herder. Met Paschen kwijten de geloovigen, getrouw en gewetensvol hun paaschplicht... De kerkelijke feesten volgen hun ring... Te Rome is men zelfs van het ontvluchten van den bepaalden afvallige niet bewust. Alles gaat voort, in de stad Gods en dit tot op het einde der eeuwen..!

Weg de bastaards! *Deleatur!*

Wanneer in het oude Rome een der Vestaalsche maagden aan haar beloften te kort was gebleven, werd zij levend begraven. Vooraleer zij in den kuil verdween, zeide de hooge priester: *Amata, manibus inferis te viventem ac mortuam voveo ac devoveo*, ik wijd u toe aan de geesten der hel! Terwijl de delver het graf toedekte, stonden de priesters van het heiden dom, met een takje hyssoop in de hand, en hieven de aanroepingen der vervloekingen aan. Dan nam een der aanwezigen een handvol aarde, wierp die op het graf, driemaal herhalende: *Deleatur! Deleatur! Deleatur!* dat haar naam voor eeuwig uitgeschrapt zij! Dit was de hoogste vervloeking De vestale moest uit het dyptiek van den tempel geschrapt worden.

Het is niet gemakkelijk het katholiek ontbindingsproces dat zich in het leven van den kerkverzakker ontwikkeld heeft, in het algemeen op te sporen.

Over het algemeen mag over velen van hen verklaard worden, dat zij nooit zoolang zij nog als lid der Kerk optraden, ernstig gestreefd hebben naar strengheid en zadelvastheid, dat zij nooit in den werkkring der Kerk, getracht en gestreefd hebben naar het middelpunt waar alle lijnen samenloopen, waar de groote aantrekkingskracht werkzaam is. Zij zijn meestal nooit geen "zuilen geweest in den tempel van onzen God" (Openb. III, 12)

Het mag ten tweede worden bevestigd dat de katholieke ontreddering en de bepaalde kerkvervreemding, langen tijd, soms jaren lang, werden voorbereid, door allerlei langzaam werkenden oorzaken. Zoo vreet de wortel der plant langzaam de verbinding uit in de spleten van de wallen, waardoor de samenhang van het geheel wordt in gevaar gebracht; zoo ondermijnt het water stilaan de grondvesten der burcht, waardoor de toekomstige ineenstorting wordt voorbereid.

Er ware een boek te schrijven, met bloed en tranen, over het verlies van veel modernen.

De ziel is van nature christen, heeft de oude Tertuliaan gezegd, en de mensch gevoelt elken dag van zijn leven in al zijn onrust en zijn inwendige folteringen, dat hij spijts alles tot een hooger leven is geschapen. Het gemak en de voldoening in den economischen welstand, brengen dit inwendig heimwee nooit tot zwijgen. Zelfs in de tijdperken der grootste onverschilligheid, der laagste aardsgezindheid in de laagste stoffelijke welvaart, gebeurt het al eens dat de hoogerstrevende ziel bonst in de massa van het genietende volk. Want, zegt Ruusbroec „iedereen zoekt Gode, in den gronde sijnes geest."

Aldus ontstaan soms, onverwacht en wonderlijk die groote geestelijke stroomingen, deze hoogeroplevingen, die men in Italie een *Risorgimento* zal noemen. Neem de Risorgimento franciscano, toen in den welstand der 13e eeuw, mannen, vrouwen, edellieden en laten, alles lieten varen om den poverello van Assisië in schamelheid te volgen.

In Engeland zal men dit een *Revival* noemen, zooals voor eenige tijd in Cornwallis, de mijnwerker John Lerval, en een onder zijn werkbroeders verwekte. Elders kan men het een *Hellslegei* noemen, in Oostenrijk, werd onder de zoogezegde goddeloozen, de godsdienstnood voldaan in de ruwe *Wotangemeinde*, een terugkeer naar den ouden duitschen god. — Na de groote ontgoochelingen van den wereldoorloog zal men tegen het vernieuwd pessimisme, de *Mindcure*, zooals men dit in Amerika betitelt, versterken en aanprijzen.

Dit alles zijn sprankels in de duisternis, op de wegen der ongelukkige ballingen uit de groote Kerk van Rome. Deze Kerk alleen draagt in het aanschijn van de wereld, de groote beschavingsverdienste, al deze zielestroomingen te dijken en te leiden naar het ware doel. Zij alleen heeft de wegen naar de groote ideale gebaand en aangewezen; op deze wegen heeft zij halten en bovennatuurlijke verfrisschingen ingericht, opdat de hongerende pelgrims, gelijk Elias weleer, versterkt en aangemoedigd, doorstappen zouden, tot den berg Gods.

Dr. A. DECOENE.

Een wonderwereld in eeuwigen nacht.

Het onderzoek der diepzee heeft zich sinds honderd jaar enorm ontwikkeld.

Aanvankelijk meende men, dat men nooit op groote diepte door kon dringen omdat het water onder den kolossalen druk, daar tot een vaste massa geworden moet zijn, waar geen levend wezen bestaan kan. Maar door de ondervindingen opgedaan, bij het aanleggen der groote kabels, leerde men al heel spoedig de diepten der zee beter doorvorschen.

Toen bleek, dat op groote diepten het water even vloeibaar is als aan de oppervlakte en dat er ook in deze waterlagen levende wezens bestaan. Dat hield men in het eerst voor iets onbestaanbaars, tot het door nieuwe onderzoekingen telkens weer bevestigd werd, vooral nadat men begonnen was met behulp van speciaal daarvoor uitgeruste schepen de zee diepten methodisch te bestudeeren. Men kwam nu heel wat nieuwe dingen te weten, Wel was het zeer moeilijk ze te taxeeren, daar de vorscher op de diepten niet direct kan waarnemen, maar zich beperken moet tot datgene, wat de instrumenten hem aantoonen. Toch kan men zich aan de hand van tallooze afzonderlijke dingen al reeds een echt aanschouwelijk en ook wel 'n juist beeld maken, hoe het er in de afgronden van den oceaan uit ziet en wat daar gebeurt.

De dieren der diepzee.

Leven natuurlijk onder heel andere voorwaarden als die der boven-stroomen en ondiepe zeeën. Hoe verder naar beneden het gaat, hoe stiller het wordt, de invloed der golfbewegingen en der verschillende stroomingen houdt op; bij deze dieren zijn daarom alle organen, die zij aan de oppervlakte in de strijd tegen de elementen zoo noodig hebben, slechts rudimentair ontwikkeld. De invloed der jaargetijden neemt trapsgewijze af om tenslotte op een bepaalde diepte geheel te verdwijnen; de temperatuur is altijd gelijk.

Het zonnelicht verliest zienderoogen aan bestralingsintensiteit en is op 200 meter diepte reeds zoo zwak, dat er geen planten meer kunnen groeien. Het water wordt kouder en boven den zeebodem ligt een waterlaag die met de temperatuur van smeltend ijs overeenkomt. Deze koudwater-massa beweegt zich heel langzaam van de Polen naar den Equator en herstelt daarna het evenwicht met de warme stroomingen der oppervlakte b.v. den Golfstroom. Alle levende wezens der diepzee houden zich in deze kouden Poolstroom op. Nu is daar een overvloed van dieren tot op den diepte van 3000 meter; verder naar beneden neemt hun aantal af, beneden de 7000 meter heeft men tot nu toe nog geen leven gevonden. Daar het plantenleven ophoudt verdwijnen ook alle planteneters; er blijven dus nog alleen de vleescheters en diersoorten over, die zich op andere wijze voeden. De jagers en roovers zijn overheerschend, daarnaast bestaan nog soorten, die zich met cadavers voeden.

Anderen b.v. de „Limivoren" (vuil eters) kruipen over de zeebodem en nemen voortdurend slik in zich op, om er de voedsel-bestanddeelen uit te halen. De meest bescheiden soorten leven tenslotte slechts van de geringe hoeveelheden eiwit, die zeewater bevat.

Het Zonlicht.

houdt tenminste voor menschelijke oogen bij 1000 meter op, alleen de ultra violettestralen dringen door tot op diepten van 2000 meter. Men kan zich weliswaar voorstellen, dat er levende wezens bestaan die ultra-violette stralen waarnemen, hoe zien echter de dieren verder naar beneden in het rijk van den eeuwigen nacht?

Zien moeten zij in ieder geval, want de meesten hebben voortreffelijk gevormde oogen.

Langen tijd kon men deze tegenspraak niet verklaren, tot men ontdekte, dat de dieren der diepzee hun licht zelf verwekken, wat zeer practisch is, daar zij het naar believen kunnen in- en uitschakelen. Zij stralen in de sprookjesachtigste kleuren. Ja, zelfs de zeebodem is met millioenen kleine lichtgevende microben bedekt, die hem tot één groote glinsterende vlakte maken. De lichtapparaten der diepzee-dieren hebben duizenderlei vormen van de eenvoudigste tot de meest gecompliceerde wonderwerken: het princiep is echter bij alle gelijk: zij zonderen een substantie af, die bij de aanraking met water begint te lichten. De vroegere hypothese, dat levende wezens in de diepte niet konden voortbestaan wegens den enormen waterdruk, wordt weerlegd door het feit, dat zij haar inwendig vocht snel door de huid in overeenstemming brengen met den uitwendigen waterdruk, waardoor zij zich op verschillende diepten bewegen kunnen.

De diepzee fauna is gelijkmatig over alle zeeën verspreid, want zij leeft immers overal onder dezelfde voorwaarden. De vraag, vanwaar deze dieren afstammen, heeft de vorschers reeds heel wat hoofdbrekens veroorzaakt en tot de meest uiteenloopende veronderstellingen aanleiding gegeven. Men neemt thans aan, dat zij van de oppervlakte der zee langzamerhand naar beneden gedrongen zijn. De bevestiging voor deze hypothese vindt men in de geschiedenis der Crinoidesoorten. Deze zijn van het minder diepe gedeelte van den Stillen Oceaan tusschen Indo China, Borneo en Sumatra uitgegaan en hebben langzamer hand over alle zeeën der wereld uitgebreid. Een klein gedeelte ervan is daarbij in de boven-regionen gebleven, een ander gedeelte bevolkte de diepten en bereikte zoo den kouden stroom van den zeebodem volgend, de Poolzeeën. Intusschen is deze theorie nog niet definitief bevestigd; het experimenteel-onderzoek is nog niet afgesloten. Het blijft dus afwachten wat de toekomst nog aan verrassingen omtrent het geheim der diepzee brengen zal.

Oude voorstellingen, die onhoudbaar bleken.

door Dr. H.

Iedereen weet, dat er z.g koudbloedige dieren bestaan. Dat zijn dieren zonder constante bloedtemperatuur, b.v. kikvorschen, hagedissen e. a. Men weet, dat ook op de heetste zomerdagen een kikvorsch altijd koel aanvoelt en men concludeert daaruit, dat hij wegens zijn koud bloed niet van de hitte te lijden heeft. Een prachtige dwaling, meer niet.

Prof. J. Krüger heeft zulke dieren aan de inwerking van ultra-violette stralen blootgesteld en daarbij is hij tot verbluffende resultaten gekomen. Deze stralen dringen in het lichaam van "koudbloedige" dieren veel dieper door dan bij den mensch. Bij verschillende koudbloedige dieren, die men aan de directe inwerking van loodrechte zonnestralen blootstelde, werden temperaturen gemeten, die aan het sprookjesachtige grenzen. Ver uit de hoogste temperatuur bereikte daarbij de groene kikvorsch. Hij werd na korten tijd zóó heet, dat hij eigenlijk ontploffen moest als een oververhitte locomotief.

Maar de natuur heeft hem een zekere bescherming meegegeven tegen dit verschrikkelijk einde en deze bestaat in het typisch vermogen, telkens van kleur te kunnen verwisselen, een vermogen dat automatisch in werking treedt, zoodra een zekere inwendige temperatuur bereikt is. Deze dieren beschutten zich door reflexie tegen al te sterke bestraling. De arme boomkikvorsch b. v., die met dit weerkaatsingsvermogen eenigszins stiefmoederlijk bedeeld is, sterft, wanneer men hem van het beschuttend loof berooft en in een glazen kastje zet, den vreeselijken dood door hitte. Hij verbrandt eenvoudig inwendig.

Bij een hagedis werd op een hoogte van 3236 M. een inwendige temperatuur van 50 gr. geconstateerd, terwijl de temperatuur der lucht slechts 8 gr. bedroeg. Zeker blijft de temperatuur bij deze dieren niet lang zoo hoog. Zoodra de directe bestraling der zon achterwege blijft, daalt de inwendige temperatuur tot het normale, dus tot dien graad, waaraan deze dieren juist hun naam „koudbloedige" te danken hebben. Maar het blijft in ieder geval een feit, dat deze koudbloedigen de heetste dieren der wereld kunnen zijn.

Een ander voorbeeld. Overoud is de overtuiging, dat de dieren de kleuren zien zooals wij. Langen tijd deelde de wetenschap zonder eenig voorbehoud, deze meening, die haar voornaamste steun vond in de fantastische bonte kleurschakeering van vele dieren, speciaal van de vogels zelf.

Waarom zou b.v. de pauw zijn prachtig gekleurde staart bezitten, tenzij om het wijfje aan te lokken? De overoude overtuiging heeft echter een geweldigen stoot gekregen. Wanneer de resultaten der onderzoekingen van dr. van Flich en andere steekhoudend blijken, dan zullen wij wel afstand moeten doen van de illusie dat alleen de lagere dieren kleurenblind zijn. Dr. von Hesz, een oogenspecialist, heeft het vermogen om de kleuren te onderscheiden in het dierenrijk uiterst zorgvuldig en aan de hand van meer dan 10.000 experimenten bestudeerd. Het voornaamste apparaat, dat hij voor zijn experimenten gebruikte, was een groot kleurenspectrum, op welks afzonderlijke kleurstrepen rijstkorrels neergelegd waren. Men observeerde nu de vogels om te zien, op welke kleur zij het gemakkelijkst en het vlugst de rijstkorrels vonden.

Het bleek nu b.v. dat de vogels de roode kleur zeer goed zien, maar blauw absoluut niet. Hoe meer men nu het spectrum van rood naar beide zijden verschoof, hoe onzekerder de vogels werden. Diep gaande onderzoekingen over het vogeloog hadden tot resultaat, dat haast alle vogels de wereld door een roodachtig geel waas zien. Voor het fijngevoelige netvlies van het vogeloog is een soort beschermende laag, als van rood en geel gekleurde oliebolletjes.

Hiermee was het bewijs geleverd, dat deze vogels hun eigen bont-gevederte niet zien. Bij de schildpadden bleek dat hun vermogen om kleuren te onderscheiden nog geringer was. Zij konden niet eens groen zien. Tot nog verbluffender resultaten kwam Hesz bij de visschen en ongewervelde dieren. Men verwisselde bij deze interessante proeven het gebruik van gekleurde papiervlakken met gekleurde booglampen af, waarmee de visschreservoirs van verschillende kanten bestraald werden. Er bleek daarbij ondweerlegbaar, dat alle visschen en ongewervelde dieren absoluut kleurenblind zijn. De verschillende kleuren werden door hun oogen alleen naar de hardheid en niet naar de kleur zelf onderscheiden. De visschen zwommen altijd naar de lichtste plaatsen toe, in het spectrum dus van geel, groen tot groen en hardblauw.

De theorie der kleurwaarneming door de visch moet volgens Hesz alleen reeds verworpen worden omdat sommige kleuren 8 à 10 meter onder den grond al niet meer waargenomen kunnen worden. De visschen gedragen zich bij het afgaan op de verschillende kleuren van het spectrum precies als de mensch, die kleurenblind is. Evenzeens leed de wijdverspreide meening schipbreuk, dat de bijen het vermogen bezitten kleuren te onderscheiden. Het is verkeerd aan te nemen, dat bepaalde bloemen in het belang der insecten zoo gekleurd zijn.

En nu de derde voorstelling, waarvan de weerlegging speciaal de mannen zal verblijden. Een Amerikaansch geleerde besloot de wijdverbreide meening, dat het scheren den haargroei bevordert en bespoedigt eens aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Mr. Trotter, zoo heette deze amusante man, begon direct met zijn experiment. Vier mannen stelden zich vrijwillig ter beschikking voor deze proef. Een secuur aangegeven gedeelte der baardoppervlakte werd 9 maanden lang op bepaalde tijden geschoren. De daarbij afvallende baardharen werden verzameld en gemeten.

Het resultaat was verpletterend!

De haren waren in deze 9 maanden ook geen c.M. sneller gegroeid. Er kan dus geen sprake van zijn dat het scheren den groei der baardharen zou bevorderen. Evenmin bestaat er geen samenhang tusschen temperatuur en haargroei.

Feuilleton.

Inkwartiering bij 't Kantonnierke.

door FLOR. HEUVELMANS.

HOOFDSTUK I.

„In de Sleutel."

't Was in 1915 tegen de uitkom.

Reeds meer dan zes maanden zaten de Duitschers in de Kempen, en zij spreken nog altijd niet van heengaan.

Te Bastenhout wist men er echter meer van; daar waren boeren en burgers, voor wie zelfs de Duitsche generale staf geen geheimen scheen te hebben; daar werd — in „de Sleutel" vooral — aan, politiek en strategie gedaan; nergens beter dan in die vermaarde herberg, kon men vernemen, hoe de oorlog ontstaan was en hoe hij sedert lang voorbereid werd door Duitsche handelsreizigers en marktreizigers en marktkramers, die jarenlang vooraf, heel de Kempen door, met pikken en zeissen en ander ijzerwerk geleurd hadden, en die aldus het land hadden verkend. Had niet Kees de metselaar uit „den bonten Os" te Vorreghem onder de Duitsche soldaten dien rosharige herkend, van wien hij verleden jaar nog een troffel gekocht had?

En had niet het zoontje van den koster van Wommerdijk met eigen oogen gezien, dat in Juli '14, de Duitsche naalden- en speldenleurder een duif opliet uit de stoomtram van Zoersel?

En Wardje Naets dan, het osseboerke van Amele, had die niet opgemerkt, dat een Duitsch koopman in „Huis ten halve" meer dan een kwartier in een boekje had zitten schrijven en daarna naar het postkantoor in het dorp was gegaan?

Ha! dat zegt allemaal niets? Neen, dat zegt veel, en de schoolmeester, die daarvoor de schouders ophaalt is een domoor!

Met Kerstmis, toen gezeid werd, dat de Engelschen eens voor goed zouden beginnen, was het een teleurstelling geweest, en nu was het haast Paschen, en nog spraken de Duitschers niet van heengaan.

Maar al spraken de Duitschers niet van heengaan, toch was er sprake van onder de menschen van Bastenhout, want Jef de Stros die had eens op een middag, toen hij in „de Sleutel" zijn kapperke (¼ liter bier) kwam drinken, heel mysterieachtig aan de middagtafel geluisterd:

— Wilt ge gelooven, mannen, dat ze er stillekensaan vandoor trekken?

— Waar haalt ge dat nieuws vandaan? had de brouwer gevraagd.

— Wel, had de Stros geantwoord, en was dichter bij de stamgasten gekomen, die rond de Leuvensche kachel zaten, 't is er op te Berlijn, volop; 't is er revolutie!"

Hij verzachtte nog zijn stem en keek naar de deur, of er soms geen Duitsch soldaat binnenkwam, en daarna naar het venster, of er soms geen dito voorbij ging.

— Ik heb er ook iets van gehoord zei de molenaar, maar ik durf het niet voortvertellen, want Jan Parisiers te Vorreghem, hebben ze twee maand kot gegeven, om zoo iets te zeggen

— 't Is toch niet waar zeker? zei daarop de schoolmeester.

— Zoo waar als ik hier zit, bevestigde de molenaar.

— Maar die revolutie, Stros, hernam de brouwer met een forschen trek aan zijn pijp, vertel daar eens wat meer van. De man was zoo nieuwsgierig als een instructierechter.

— Ho! die is volop aan den gang. Zij hebben geen eten meer, zij slaan alles kort en klein, zij plunderen de winkels leeg, en nu moeten de soldaten van hier er heen, en gaan doen, zulle! Onder ons gezeid en verder gezwegen, Mie Donders uit „de twee Linden" heeft het gisteren nog gehoord van den feldwebel, die bij han logeert; hij sprak er heel geheimzinnig over, en zij ziet ondonnans.

— Verstaat Mie dan al Duitsch? vroeg de brouwer ongeloovig.

— Wie nu nog geen Duitsch kan, zal het nooit leeren, zei de Stros. Iedereen weet toch wat dat patatten kartoffelen zijn, en een huis een haus, is, en een kamer een simmer.

— „En een borrel 'ne Schnaps, al krijgen wij er geen meer te drinken, besloot de brouwer met een guitig gezicht.

— Des te meer bier zal er verkocht worden, antwoordde de Stros wrevelig, en dat is weeral in uw voordeel.

— 't Is uit met het brouwen, zoogoed als met het jeneverstoken; de Duitschers zetten ons heelemaal op droog zaad, en het, zal niet lang meer aanloopen, of de gemeente zal mij mogen houden, zoo luidde de zucht van den brouwer.

Maar de Stros was niet van zijn onderwerp af te brengen.

— En toch gaan zij, hield hij vol. Waarom zouden anders dezen morgen vroeg, die vier manschappen van bij Stinus, met pak en zak, en geweer en heel den rommel al zijn opgetrokken? En ze gingen niet naar Antwerpen op, ze schoten de baan naar Turnhout in; dat is de weg naar Duitschland.

— Ja, als ge 't zoo nemen wilt liet de schoolmeester er met een glimlach op volgen.

— Wel, nu, dat ge 't zegt, kwam Manus Doks er tusschen, die trompetter van bij den smid is ook dezen morgen vertrokken.

— Ziet ge wel, zei de Stros met een zegevierenden glimlach, en ook naar Turnhout op, zeker?

— Ja, met pak en zak, en zijn trompet droeg hij onder zijnen arm.

— Weest maar zeker, zij trekken er uit; den eenen of anderen morgen staan wij op en er is geen enkele Duitscher meer in 't dorp, want 't is altijd s'nachts dat die mannen opmarcheeren. Bovendien ze krijgen er van dat ze zweeten; de notaris is verleden Vrijdag naar Antwerpen geweest, en hij heeft voor vast hooren vertellen, dat iemand een pas van Namen gezien had, di geteekend was door een Fransche generaal. En aan den Yzer is 't ook niet kouscher, daar vallen de Moffen lijk musschen; de Belzen verzuipen ze daar lijk honden die schurft hebben; als er honderd op eene beemd bijeen staan laten zij de beemd onder water loopen en d'r spreent geen levende ziel meer van, allemal verzopen, rats. 1)

— 't Schijnt dat een oude sasmeester die sport heeft uitgevonden, zei Manus Doks, en hij is ervoor gedecoreerd geweest van den koning.

— 't Is wel iets, zei de molenaar, dat kan Tist van den watermolen ook; als hij een fellen regen zijn verval dichthoudt, loopt heel de beemd van den notaris, en de gronden van den Baron erbij onder water. Als dàr de Pruisen eens gaan nestelen, moet Tist maar eens aangesproken worden, die zal ze wel tot aan den hals in 't water zetten, en laat ze dan maar schieten, jandorie, 't zou wat zijn van *Gott mit uns*, en allen lachten mee

(Wordt vervolgd.)

1) Rats = doodeenvoudig.

De doodstraf in den loop der eeuwen.

De toepassing van de doodstraf schijnt in het Oosten reeds in de oudheid te zijn toegepast. Zij getuigde echter van een ontzettende wreedheid. Een van de manieren om een veroordeelde ter dood te brengen, was de volgende: het lichaam van de veroordeelde werd geheel met zout ingewreven, waarna hem de huid van het lichaam werd getrokken; vervolgens diende men hem zweepslagen toe, totdat hij dood was. Ook legde men hem wel gloeiend op een rooster of wierp hem in een ketel gloeiende olie. Begrijperlijkerwijze kenden de de oude Grieken met hun hoog ontwikkelde cultuur dergelijke wreedheden niet, hoewel bij hen ook de doodstraf bestond. De meest gebruikelijke vorm van doodstraf was bij hen het drinken uit den giftbeker. Ten tijde van de republiek in het Romeinsche rijk, was de doodstraf geheel in onbruik geraakt, later kwam zij weer in zwang en werd toen hoofdzakelijk gebruikt om politieke tegenstanders uit den weg te ruimen. In de eerste Christentijden werd de doodstraf meermalen op de allerwreedste wijze toegepast. Ook de Germanen, pasten de doodstraf op de misdadigers toe; folteringen trof men bij hen evenwel niet aan; de veroordeelde werd eenvoudig verdronken of doodgeslagen. In de middeleeuwen werd de doodstraf algemeen toegepast op hen, die misdrijven tegen den Staat of tegen de Kerk hadden begaan. Ook zware misdaden als: moord, brandstichting met de bedoeling dengene, die zich in het perceel bevindt te dooden, vergiftiging, diefstal van voorwerpen boven een zekere waarde en verraad van eigen heer werden met den dood gestraft. In de meeste gevallen echter kon de veroordeelde de straf afkoopen; hij moest dan een zeker bedrag aan de nagelaten betrekkingen van zijn slachtoffer betalen; geen enkele straf kon hem dan worden opgelegd. Indien echter de schuldige op heeterdaad werd betrapt, volgde onherroepelijk de doodstraf. In het oudere recht was het in den regel niet bij de wet bepaald, hoe de doodstraf moest worden voltrokken; dit werd dan aan de beoordeeling van den rechter overgelaten. De meest gebruikelijke wijzen waren in de middeleeuwen onthoofding (met het zwaard.) ophangen en radbraken. De onthoofding met het zwaard droeg een niet onteerend karakter. De misdaden, welke gestraft werden met galg en rad, waren van zoo'n ernstige aard, dat een man van eer deze niet kon plegen.

Volgens de Saksenspiegel werd degenen, die bij nacht gestolen had, opgehangen terwijl de diefstal bij de dag gepleegd, gestraft werd met onthoofding.

Indien op personen van hoogere stand de doodstraf moest worden toegepast, dan werden zij onthoofd en niet gehangen.

Zoo werd b. v. de edelman onthoofd; in de steden werden de poorters onthoofd, terwijl de vreemdelingen op andere wijze werden gestraft. Het onthoofden geschiedde òf met een zwaard òf met een bijl; de laatste wijze is vermoedelijk wel het oudste.

Ook het ophangen was zeer algemeen verspreid. In den regel was dit de straf voor diefstal, een delict, dat als van ouds als een verachtelijk misdrijf, werd beschouwd, indien het in het geheim werd gepleegd. Het ophangen geschiedde oorspronkelijk aan een bladloozen boom, later kwam hiervoor in de plaats een galg, welke aan den openbaren weg werd geplaatst. In de meeste streken werden vrouwen niet dan slechts bij de grootste uitzondering opgehangen.

Het radbraken was wel de zwaarste vorm van de doodstraf en alleen voor ernstige vergrijpen, zooals moord, moordbrand, vergiftiging, dus zeer zware en dan nog meest met list gepleegde misdaden werden hiermede gestraft. Het radbraken geschiedde op de volgende wijze: eerst werden van den veroordeelde de verschillende ledematen stukslagen, waarna deze lichaamsdeelen door de spaken van 'n rad werden gestoken. Dit rad werd dan op den galg geheschen of op sommige plaatsen ook wel in zee geworpen. In enkele streken was in de middeleeuwen 't levend begraven in zwang. De straf levend te worden begraven werd in het bijzonder aan vrouwen opgelegd. In de 16e eeuw werden in Nederland vrouwen, die zich schuldig hadden gemaakt aan ketterij niet verbrand maar levend begraven (een zachtere straf) als zij haar misdaad bekenden.

Verdrinken was de straf voor tempelroof, kinderroof, sodomie en toovenarij. In Nederland was het verdrinken in het bezonder gesteld als straf op kindermoord. Men moet echter niet denken, dat ingeval iemand ter dood was veroordeeld door middel van verdrinken, hij in de rivier of zee zou worden geworpen.

Het verdrinken bestond in het versmoren in een ton met water op het schavot, soms werd de veroordeelde ook wel in een zak genaaid en zoo te water geworpen. Een andere, vooral tijdens de middeleeuwen veelvuldig voorkomende executie van de doodstraf was de verbranding, welke openlijk geschiedde. Het zieden kwam eerst later in gebruik en was de straf op de muntmisdrijven en valschheid in geschrifte; deze straf werd in 1589 bij plakkaat afgeschaft. De steeniging was in de middeleeuwen niet onbekend, doch werd slechts uiterst zelden toegepast. De land- en hoogverraders werden, nadat zij ter dood waren gebracht, gevierendeeld.

Tijdens de republiek waren in Nederland en ook op Curaçao als doodstraf in zwang: onthoofden door middel van het zwaard, hangen, verbranden, radbraken en verdrinken Een typisch gebruik in de middeleeuwen was de doodstraf bij loting. Dit gebruik bestond hierin, dat men na een ter doodveroordeelling van verschillende personen niet aan allen het vonnis voltrok, doch slechts aan één of enkelen, die door het lot daarvoor werden aangewezen. Dit gebruik is ook tijdens den tachtigjarigen oorlog nog eenige malen toegepast. Een dezer gevallen had plaats tijdens de belegering van 's Hertogenbosch door Prins Maurits in 1603. Tijdens een gevecht bij deze stad namen de troepen van Maurits eenige honderden Spaansche soldaten gevangen. Men was in die dagen in het Staatsche leger heftig verontwaardigd over een onmenschelijke daad der Spanjaarden. Dezen hadden n.l. vóór Ostende een vaartuig geroofd, waarin zich verschillende gewonde en zieke soldaten bevonden, afkomstig uit het regiment van Graaf Ernst van Nassau. Deze soldaten werden door de Spanjaarden zonder genade ophangen. Prins Maurits gaf nu het bevel, dat van de gevangen genomen Spanjaarden er na loting twaalf zouden worden opgehangen; de terechtstelling werd op 12 September van 't jaar 1603 aan hen voltrokken. Eén hunner zag zich echter nog op het laatste oogenblik in vrijheid gesteld, daar een meisje uit de toeschouwers getroffen werd door zijn jeugd en aanbood hem te huwen. Van toen af dateert ook het gebruik, dat een ter doodveroordeelde in vrijheid kon worden gesteld, indien een vrouw aanbood met hem te trouwen.

Bekendmaking.

De openbare verkooping van de ter Spaar-en Beleenbank van Curaçao van **1 Januari 1930** *tot* **31 December 1930** *onder* **N. U. 6907** *tot en met* **N. X. 3651** *beleende voorwerpen zal aanvangen op* **Donderdag** *den* **5 Mei 1932** *des voormiddags te* **negen uur**, *in het lokaal der vennootschap, en zal worden voortgezet op de volgende* **Donderdagen.**

Belanghebbende worden verzocht den verkoop van hunne panden te voorkomen door **zoo spoedig mogelijk**, *de verschuldigde interesten te voldoen.*

Met de gewoonte om de verkooping uit te stellen, ten einde belanghebbenden meer tijd te geven om hunne intresten te betalen, zal voortaan worden gebroken.

Belanghebbenden worden daarom in hun eigen belang teveus aangeraden met het aanzuiveren van hunne interesten niet te wachten tot dicht bij den aanvangsdatum van de verkooping, daar zij dan gevaar loopen van niet meer te kunnen worden geholpen.

De verkooping zal zonder uitstel 12den Mei 1932 een aanvang nemen

Willemstad, den 14 Maart 1932.

De Voorzitter

12 *P. L. GORSIRA.*

WEDSTRIJD-PROGRAMMA.

Zondag 12 JUNI 1932

MUNDO NOBO.
2de klasse:
De Ruiter — De West
Aanvang 3.30
1ste klasse
Republiek — Trappers
Aanvang 4.45 precies

Asiento terrein
2de Klasse Olympia—S.D.O.
Aanvang 3,30 precies
1ste Klasse Asiento—Trekvogels
Aanvang 4.45 precies

R.C.C. terrein
2de Klasse D.N.S.—Morningstar
Aanvang 3.30 precies
Reserve 1ste Klasse
R.C.C. 2—Transvaal 2
Aanvang 4.45 precies

Juliana terrein
2de Klasse Juliana—Union
Aanvang 4.45 precies

(De bus naar Scherpenheuvel vertrekt 3.45 van Wilhelminaplein—Wilhelminaschool.

Steunt het
Apostolaat ter Zee.

GROEP NEDERLANDSCH ANTILLEN VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND.

Het Nederlandsch Tooneelgezelschap in de Stadsschouwburg!
Verdeeling der plaatsen:

1e Rang	Loges zoowel beneden als boven.
	Voorste gedeelte der zaal.
2e Rang	Middelste gedeelte der zaal.
3e Rang.	Achterste gedeelte der zaal.

Er worden uitgegeven, abonnementkaarten voor vijf verschillende voorstellingen en plaatskaarten voor een enkele voorstellieg.

Prijzen der plaatsen:

	A. N. V. Leden	Niet Leden
1e Rang abonnement	fl. 15.—	fl. 17,50
1e Rang plaatskaart	„ 4.—	„ 4.50
2e Rang abonnemt	„ 12.50	„ 15.—
2e Rang plaatskaart	„ 3 50	„ 4.—
3e Rang abonnement	„ 10.—	„ 12.—
3e Rang plaatskaart	„ 2 50	„ 3.—

De kaarten verkoop en plaatsbespreking begint 15 Juni a.s. en zal alleen geschieden bij het Bestuurslid der Groep den Heer Manrique Capriles, „LA MODA" Heerenstraat 7.

Reeds werd medegedeeld, dat het tooneelgezelschap 22 Juni a.s. komt; de data der verschillende opvoeringen en verdere bijzonderheden zullen nog nader worden bekend gemaakt.

Alleen zij, die zich als lid hebben doen inschrijven en de verschuldigde bijdrage van fl. 5.— jaar vóór 15 Juni a.s. hebben voldaan, kunnen aanspraak maken op een ledenkaart.

De prijzen der verschillende plaatsen zijn laag gehouden om zooveel als mogelijk is ieder in de gelegenheid te stellen de opvoeringen te zien.

4—4